

စေတီ တန်ဆောင်း ကျောင်း ကန် ဇရပ် မွှာရုံဂေါပကများ



ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်သူတော်စင်များ

သိသင့်သိထိုက်သော

ဂေါပက နှစ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်သူတော်စင်များ

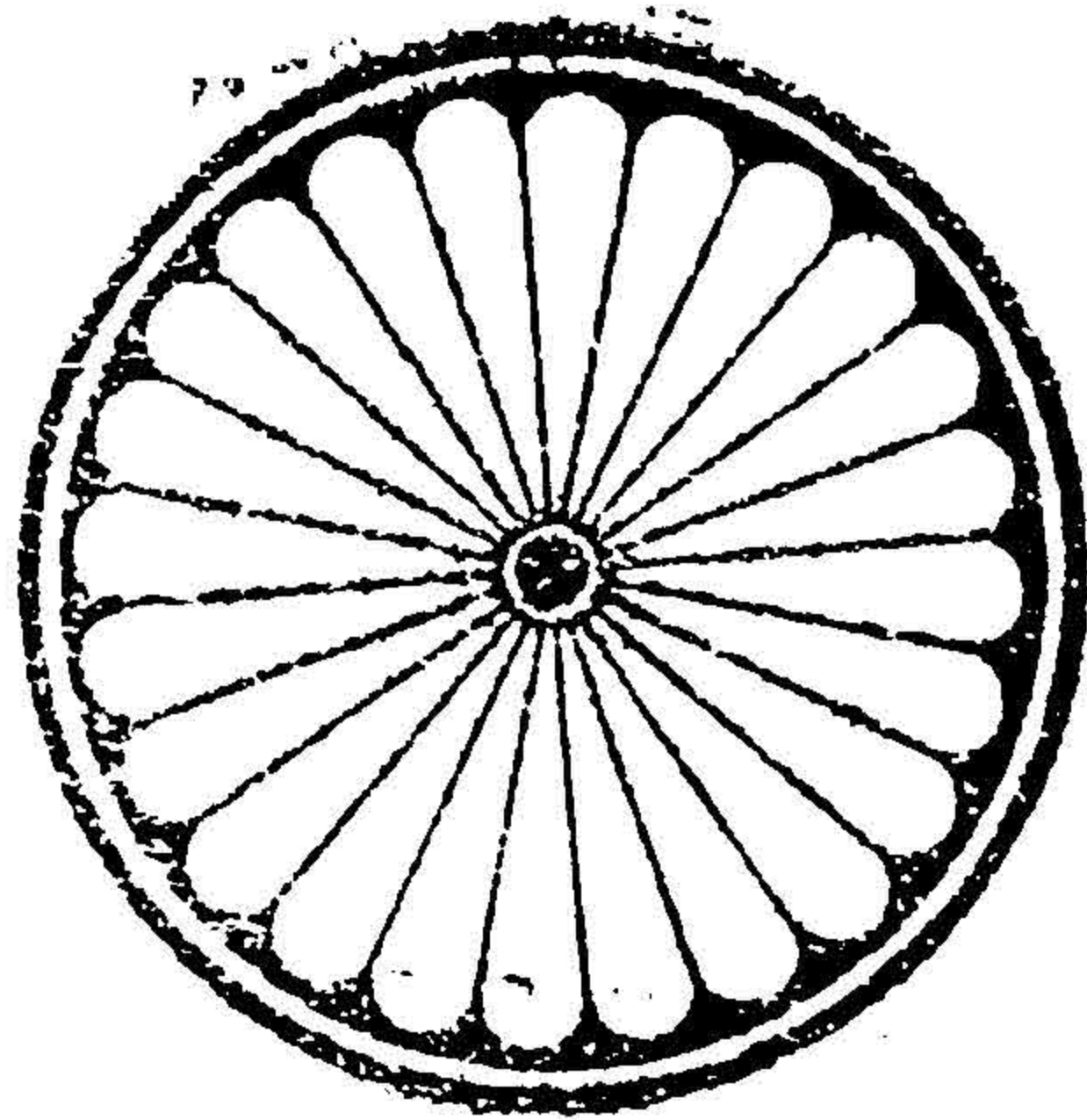
တက္ကသိုလ်
မျှော်လင့်

မြောက်ဗမာပြည်

ဒုတိယအကြိမ်

၃
၅





စေတီ၊ တန့်ဆောင်း၊ ကျောင်းကန်၊

ဇရပ်၊ ဓိဗ္ဗာရုံ
ဂေါပကများနှင့်

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်များ

သိသင့် သိထိုက်သော

ဂေါပက နှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာတော်

တက္ကသိုလ်-သျှင်သီရိ
(ဓမ္မာဓရိယ-ဘိဓဇာ)

(ဒုတိယ အကြိမ်)

- ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာမူ ကြိုတင် ခွင့်ပြုချက်
အမှတ် - ၁၆၄/၉၃ (၅)
- မျက်နှာပုံး ကြိုတင် ခွင့်ပြုချက်
အမှတ်-၆၃/၉၃ (၁၀)
- စုတိယ အကြိမ်၊ အုပ်ရေး-၁၀၀၀
- ၁၉၉၃-ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ
- တန်ဖိုး (၁၅)ကျပ်
- အပုံးပန်းချီ ဦးစိုးလှိုင်

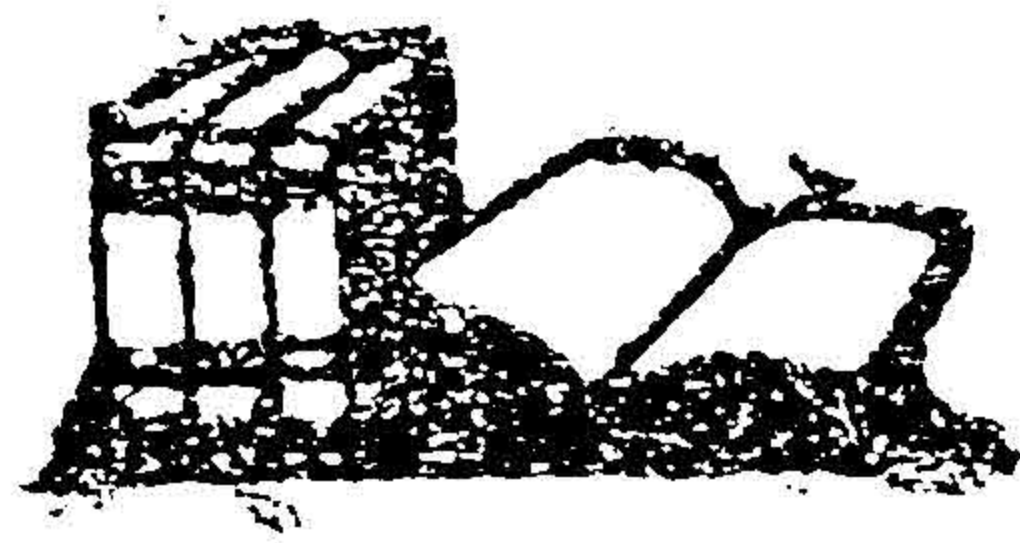
☆ အ.တွင်သား ပုံနှိပ်သူ

၂၉၄.၀၃ ဦးသိန်းအောင်၊ ဇီဝဝါ ပုံနှိပ်တိုက်
မှတ်ပုံတင် အမှတ် (၀၃၁၄၅)
၁၁၁၁၇ အမှတ်၁၄၄၊ လမ်း-၅၀၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်
၂၂ ရတနာ ရန်ကုန်မြို့။

☆ မျက်နှာပုံး ပုံနှိပ်သူ
ဦးကျော်ဇင် (မြ ၀၄၂၂၉)
ခိုင်ရည်မွန် ပုံနှိပ်တိုက်
၈၁ / ဗိုလ်ချုပ်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

☆ ထုတ်ဝေသူ
ဦးမြသန်း (၀၁၀၅၂)၊ အသိုင်းအဝိုင်း စာပေ
၃၅၊ ငွေစုံရပ်၊ ကမ္ဘာအေး၊ ရန်ကုန်မြို့။

☆ ဖြန့်ချိရေး
ရွှေသဝင်း စာပေ၊
၁၄၄၊ လမ်း-၅၀၊ ပုဇွန်တောင်၊ ရန်ကုန်မြို့။



မ ဝ တိ က ဝ

ကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၁။ အာသိသ စေတနာ

၁

— သေရွာပြန် ဦးရေခဲခေ

ဦးအောင်ကြီး၏

ရဲဘုံရောက် အတွေ့အကြုံများ

၄

၂။ ဥယျောဇဉ်

၁၄

အခန်း (၁)

၃။ စေတီနှစ် ပုထိုး

၁၉

စေတီဟု ခေါ်ပုံ

၁၉

စေတီလေးမျိုး

၁၉

သင်္ချိုရိက စေတီ

၂၀

မူကွဲများ ရှိနေသည်တွင်

၂၁

စိတ်သာ အရင်းခံ

၂၂

ပရိဘောဂိယနှင့် ပရိဘောဂ

၂၄

ဓမ္မစေတီ

၂၆

ပုထိုးဟူသော ဝေါဟာရ

၂၉

ပုထိုးနှင့်စေတီ ထူး၊ မထူး

၃၂

မှတ်တမ်း

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

စာမေးကိစ္စ

३३: (५)

၄။	ဘုရားအမှူးရှိသောသံဃာ	
	လှူဒါန်းမှု မြောက်ပုံ	၃၇
၅။	စေတီ၊ ရုပ်ပွား ဘုရားမည်ပုံနှင့်	
	စေတီ အမျိုးအစားများ	၃၈
၆။	စေတီထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ	၃၉
၇။	ဘုရားစေတီ ပူဇော်ရကျိုးများ	၄၀
	စကြာမင်းကြီး၏ စိတ်ကူး	
	ဘုရားပူဇော် အကျိုး	၄၀
	ပန်ဆင်းပုံတော်ကို အာရုံပြု	
	ကြည်ညိုရသောအကျိုး	၄၂
	စေတီတည်ရကျိုး	၄၃
	ဓာတ်တော် ပူဇော်ရကျိုး	၄၄
	ပါဒစေတီ ပူဇော်ရကျိုး	၄၄
	ပရိဘောဂစေတီ ပူဇော်ရကျိုး	၄၄
	စေတီပျက် ပြင်ရကျိုး	၄၅
	သဲပုံစေတီ တည်ထားပူဇော်ရကျိုး	၄၅
	ရုပ်ပွားတော် ပူဇော်ရကျိုး	၄၅
	ဓမ္မစေတီ ပူဇော်ရကျိုး	၄၅
	ဘုရားရုပ်တု ထုလုပ်ပူဇော်ရသောအကျိုး	၄၆
	စေတီ ပြုပြင်ခြင်း အဆုံးအဖြတ်	၄၈

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

အခန်း (၃)

၈။ ဘုဏ္ဏာတော် အမျိုးအစားများ	၅၁
သံဃာဘုဏ္ဏာနှင့် ဘုရားဘုဏ္ဏာ	၅၁
ဘုရားဘုဏ္ဏာနှင့် တရားဘုဏ္ဏာ	၅၂
ဘုဏ္ဏာတော် အမျိုးအစားများ	၅၄
(၁) ပရိဘောဂ ဘုဏ္ဏာတော်	၅၄
(၂) အနာမာသ ဘုဏ္ဏာတော်	၅၀
(၃) ဝတ္ထက ဘုဏ္ဏာတော်	၅၇
(၄) တတြုပ္ပာဒ ဘုဏ္ဏာတော်	၅၈
(၅) ဥပနိက္ခေပ ဘုဏ္ဏာတော်	၆၀
(၆) အာမိသ ဘုဏ္ဏာတော်	၆၀
ဘုဏ္ဏာတော် စောင့်ရှောက်မှု	၆၂
ဘုဏ္ဏာစောင့်တို့၏ တာဝန်	၆၃
ဗုဒ္ဓဘုဏ္ဏာနှင့် ပူဇနိယပွဲများ	၆၃
၉။ နိဂုံး	
၁၀။ အကျိုးကျေးဇူးများ	၆၉
ဘုရားရှင်အား ဆီမီးလှူသော	
အကျိုး(၃)ပါး	၆၉
ဖိနပ်တော်လှူခြင်း အကျိုး(၃)ပါး	၆၉
ဘုရား၌ ခြေသုတ်ခုံလှူသော	
အကျိုး(၅)ပါး	၆၉
ဆီကျည်လှူသော အကျိုး(၅)ပါး	၇၀

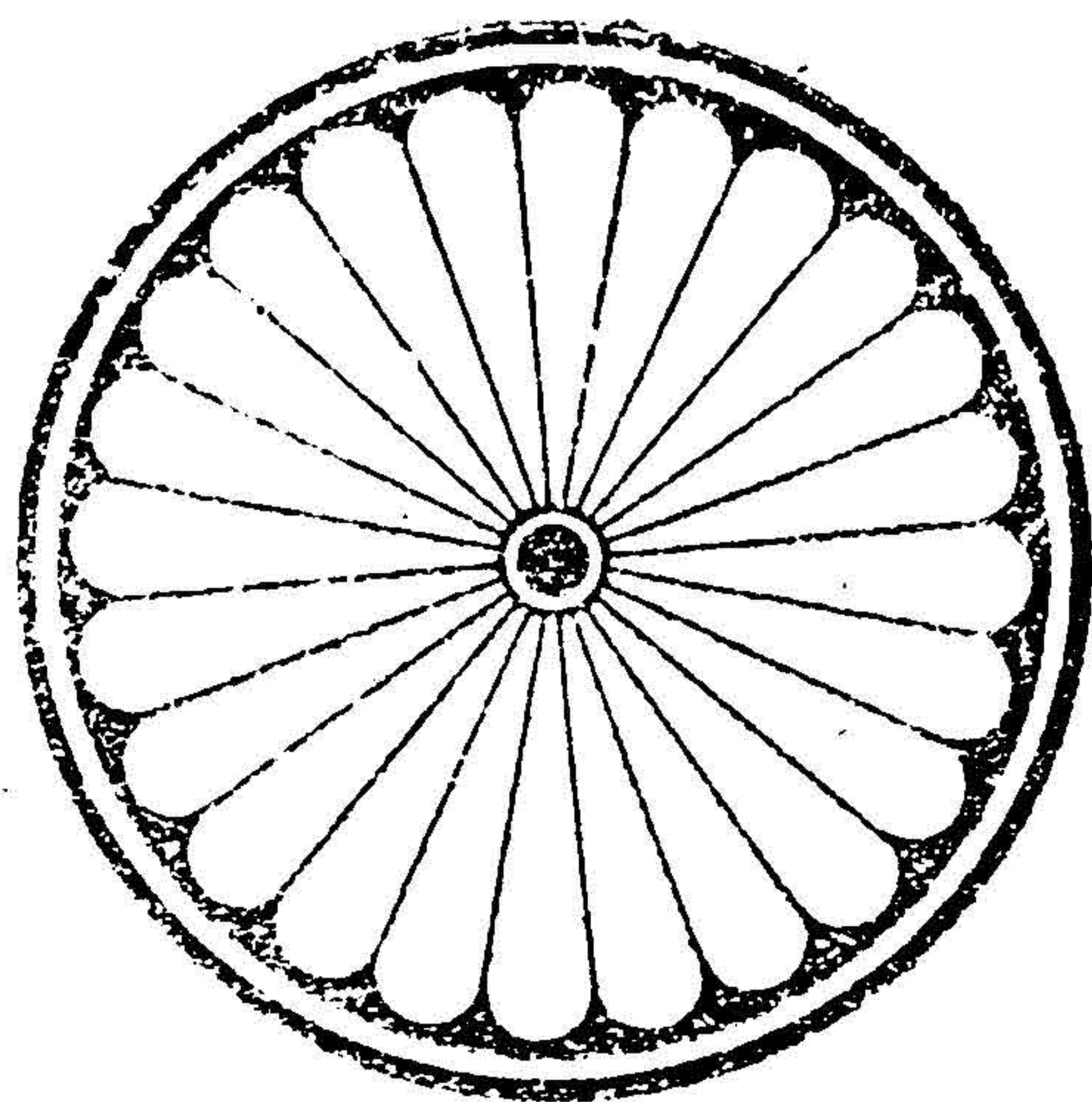
မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဆီမီးလှူခြင်း အကျိုး(၅)ပါး	၇၀
ဆွမ်းလှူအကျိုး (၅)ပါး	၇၁
တံမြက်လှည်းခြင်း အကျိုး(၅)ပါး	၇၁
ထောပတ်အလှူ အကျိုး(၅)ပါး	၇၂
ဒန့်ပူလှူသော အကျိုး(၅)ပါး	၇၂
နွမ်းဆီလှူသော အကျိုး(၅)ပါး	၇၂
ပန်းလှူအကျိုး (၅)ပါး	၇၃
ယပ်လှူသော အကျိုး(၅)ပါး	၇၃
ရေစစ်လှူရသော အကျိုး(၅)ပါး	၇၃
သပိတ်ခြေလှူ အကျိုး(၅)ပါး	၇၄
ဓားလှူရသော အကျိုး(၅)ပါး	၇၄
ခါးပန်းကြိုးလှူရသော အကျိုး(၅)ပါး	၇၅
ခေါင်းအုံးလှူရသော အကျိုး(၅)ပါး	၇၅
တုံသွါ အခင်းလှူခြင်း အကျိုး(၅)ပါး	၇၆
ထီးလှူရသော အကျိုး(၈)ပါး	၇၆
သင်္ကန်းလှူရသော အကျိုး(၈)ပါး	၇၇
စေတီကို သန့်ရှင်းပြုပြင်ရသည့် အကျိုး	၇၇
ဘုရားရှပ်တု ထုလုပ်ပူဇော်ရသောအကျိုး	၇၈





အာ သိ သ ဝေ တ နာ

ကျွန်တော်၏ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ဓမ္မာရုံတစ်ခုတွင် အတွင်း
ရေးမှူး၊ ဘဏ္ဍာရေးမှူး တာဝန် တို့ဖြင့် သာသနာ့
အကျိုးတက် ဝေယျာဝစ္စ ဆောင်ရွက် သွား ကြ သော
ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးသည် ဓမ္မာရုံပိုင်ငွေ၊ ဘုရားရုပ်ပွားတော်ပိုင်
ငွေ၊ အများပြည်သူ စုပေါင်း ရှင်ပြု အလှူငွေ တို့မှ
အယောနိသော မနသိကာရဖြင့်လုပ်မှုား၊ ကိုင်မှုား ရှိခဲ့
ကြပါသည်။

ထိုသူ များ သည် သံသရာကိုပင် မစောင့်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မ
မျက်မှောက် ဘဝဉ္စပင် (ယခင်က လူတစ်လုံး သူတစ်လုံး
ဖြင့်စားနိုင် သောက်နိုင်ဘဝတွင် ရှိလျက်ဘဝက နေပြီး)
အိမ်ပျောက်၊ စီးပွားပျက်၊ ဘဝပျက်ကြသည်။ (တိုက်
ဆိုင်မှုပင်လား၊ ဘုရားဘဏ္ဍာတော်ကပင် တကယ် ဒဏ်
ခတ် သည် လားတော့ မပြောတတ်ပါ၊ အများကတော့

၂ တက္ကသိုလ် သျှင်သီရိ

ဘုရားငွေ အလွဲသုံးစား လုပ်မိကြ၍ ကုန်း ကောက်စရာ မရှိဒုက္ခရောက်ကြသည်ဟု သမုတ်ကြပါသည်။)

ဤသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဒိဋ္ဌဓမ္မ တွေ့ရသော အခါ စာရေးသူသည် အတော်ပင် သံဝေဂဉာဏ်ပွားမိပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အဖြစ်အပျက်ကို တွေ့မြင်ရပြီး ဓမ္မ သံဝေဂရသော ဓမ္မမိတ်ဆွေတစ်ဦး ဖြစ်သူ ဆရာသန်း ဆိုသူက စာရေးသူထံ လာ၍—

“ဆရာ.... ဘုရားဘုဏ္ဍာငွေ သုံးစွဲမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဘုရားဟော စည်းမျဉ်း သတ်မှတ်ချက် ရှိပါသလား၊ ကျွန်တော်တို့ တတွေ ယခု သာသနာ သာသနာ အကျိုး ဆောင်ရွက်နေရတာ ကုသိုလ်တစ်ပဲ ရဲတစ်ပိဿာ ဘဝ မျိုး ရောက်ကြလျှင် အလွန်နစ်နာလှပါတယ်၊ ကိုယ့်ဘဝသာ ကိုယ် ငါးပါးသီလ မြဲပြီး နေတာကမှ အန္တရာယ် ကင်း ပါသေးတယ်၊ သာသနာအကျိုး ကုသိုလ်ရဖို့ လုပ်ရသေး၊ တစ်ဘက်က အလုပ်မှား၊ အကိုင်မှား၍ ဒုက္ခ ရောက်ရ သည်မှာ သာသနာအတွက်လည်း မကောင်း၊ သာသနာ အကျိုး လုပ်သူအဖို့ မှာလည်း နစ်နာနှင့် မကောင်း ပါဘူး၊ ဘုရားပစ္စည်း သုံးစွဲမှု အကြောင်း စည်းကမ်း သတ်မှတ်ထားတာ ရှိလျှင် ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တွေ အပါအဝင် ဂေါပက အဖွဲ့ဝင်တွေ အကုသိုလ် အပြစ်မရဘဲ သာသနာအကျိုးဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အများ လည်း လွယ်လင့်တကူ ဖတ်ရှုသိရှိနားလည်ရန် စာစောင် တစ်စောင်မျှဖြစ်စေ၊ စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်စေ ရေးပေးပါ

ဆရာ'' ဟု လာရောက် ဆွေးနွေး အကြံပေးပါသည်။ ဆရာသန်း၏ အကြံကို စာရေးသူကလည်း ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လက်ခံမိပါသည်။ ဘာသာ သာသနာအကျိုး ဆောင်ရွက် နေသူများ၊ ကုသိုလ်တစ်ပါး၊ ငရဲတစ်ပါးသာ မဖြစ်စေရေးအတွက် ရေးသားရန် အားထုတ် ကြိုးစားမိ ပါသည်။

ထိုသို့ရေးသားရန် အားထုတ်နေဆဲမှာပင် ဓမ္မဇိတ်ဆွေ မြောက် ဥက္က လာ ပ မြို့၊ ရွှေဥမင် တောရမှ ဓမ္မဇောဂီ ဒေါ်ဝိုင်းစန်က သုံးခွဲမြို့မှ သေရွာပြန် ဆိုကြား ဆရာ ဦးရေခဲ၏ ကိုယ်တွေ့ အဖြစ်အပျက် ဇာတ်လမ်း သွင်း ထားသော တိတ်ခွေ နားထောင်ခွဲရကြောင်း၊ ယင်း တိတ်ခွေတွင် လူ့ဘဝ ရှိစဉ်က ပြုခဲ့သော အကုသိုလ် ကြောင့် ခံစားရသော ငရဲသားတို့၏ မှာတမ်းများ ပါ ကြောင်းကို မှာတမ်းအရ ဦးရေခဲက လိုက်လံ ဆောင်ရွက် ပေးရကြောင်း၊ သေသူများ (၀၂) ငရဲခံရ သူများ မှာ လိုက်သော ငွေညှိများကို ပြန်ရှာပေးရာ မှာလိုက်သော နေရာတွင် တွေ့ရကြောင်း၊ ယင်းငရဲသားထဲတွင် ဘုရား ဘုဏ္ဏာ အလှူခံထွက်ရာမှ (၅၀) ယူသုံးမိ၍ ခံရသော ငရဲသား ပါကြောင်း စသည်ဖြင့် သူမ နားထောင်ခွဲရမှ အလုံးစုံကို ပြောပြပါသည်။

ယင်း ဦးရေခဲ ဇာတ်လမ်း အပြည့်အစုံမှာ—

သေချာပြန် ဦးရေခဲ (ခေၣ်) ဦးအောင်ကြီး၏
ရဲဘုံရောက် အမွေအကြံများ

ဦးရေခဲ၏ ငယ်နာမည်မှာ ဦးအောင်ကြီး ဖြစ်သည်။
အလွန် အေးဆေးသူ ဖြစ်၍ အရပ်က ဦးအောင်ကြီးဟု
မခေါ်၊ ဦးရေခဲဟူ၍သာ ခေါ်ကြသည်။ ဦးရေခဲသည်
ငယ်စဉ်က စစ်မှုထမ်းခဲ့ပြီး စစ်ပင်စင်စား တစ်ဦးလည်း
ဖြစ်သည်။

ဦးရေခဲသည် မူလဇာတိ မင်းလှမှာ နေပြီး ပင်စင်
ယူသောအခါ ဟံသာဝတီ ခရိုင် သုံးခွမြို့တွင် အခြေချ
နေထိုင်ခဲ့သည်။ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း အနေနှင့်
ဆိုက္ကားနင်း၍ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း ပြုသည်။

ဦးရေခဲသည် ဆိုက္ကားနင်းရင်း အစာအိမ်သွေးကြော
ပေါက်သကဲ့သို့ ဝေဒနာ ခံစားရသည်။ ဆင်းရဲ၍ ဆေး
မကုသနိုင်ချေ။

ရောဂါ ဝေဒနာ ရ၍ အိပ်ရာထဲ လဲနေစဉ် တစ်နေ့
ရှာဦး ဆရာတော်က ဝိပဿနာတရား ဟောကြားသော
ဖြစ်ပျက်တရား သတိရလာမိသည်။ နားလဲတွင် ထို့ဖြစ်
ပျက်တရားကို ကြွားနေရပြီး ရှုမှတ်လိုသော စိတ်ဆန္ဒ
ပေါ်လာ၍ ရှုမှတ်နေမိသည်။

ဦးရေခဲသည် တရားရှုမှတ် နေရင်းပင် ဝေဒနာက
ပြင်းထန်လာပြီး မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်လာသည်။ နောက်ဆုံး
ည (၆) နာရီ လောက်တွင် ဝေဒနာဒဏ် ပြင်းပြီး မေ့
မြော သွားလေသည်။

ထိုသို့မေ့မြောသွားစဉ် ဦးရေခဲကို ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးက လာရောက်ခေါ်ငင်သဖြင့် လိုက်သွားမိသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၏ ပုံသဏ္ဌာန်မှာ ဦးထိပ်၌ အချွန် ပါသော အဆောင်းတစ်ခု ဆောင်းထားသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၏ ပေါင်တစ်လုံး၊ တစ်လုံးသည် ထန်းပင်လုံးလောက်ကြီးသည်။ အသားမည်းသည်၊ မျက်လုံးပြူးသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီး သည် ဦးရေခဲကို ယာဉ်တစ်ခုနှင့် တင်ဆောင် ခေါ်သွားသည်။ ယာဉ်သည် လှည်းပုံသဏ္ဌာန်လည်း မဟုတ်၊ ယာဉ်တစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ အလွန် လျင်မြန်စွာ သွားသော်၊ ဦးရေခဲသည် ထိုယာဉ်ပေါ်တွင် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ပြီး ဒူးပေါ်ကို လက်နှစ်ဖက် တင်ကာ လိုက်သွားရသည်။

မကြာခင် ယာဉ်သည် တံခါးများ အလုံပိတ်ထားသော အုတ်တံတိုင်းတစ်ခု အနီးအနားသို့ ရောက်သွားသည်။ ယာဉ်ရောက်သော အခါ တံခါးများ အလိုအလျောက် ပွင့်သွားသည်။

အုတ်တံတိုင်းအတွင်းသို့ ဝင်လိုက်သည့်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် အပူမီးဟပ်သကဲ့သို့ အဟပ်ခံရသည်။ ဦးရေခဲက အလွန် ပူလှချည်ရှဲဟု အော်လိုက်သောအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက မပူစေရပါဘူး ဟု ပြောလိုက်သော အခါ အပူရပ်သွားတော့သည်။

ဦးရေခဲသည် ဖြစ်ပျက်သွားများကို သတိရပြီး ဆက်လက်ရှုမှတ်သည်။ အုတ်တံတိုင်းအတွင်းထဲသို့ ဝင်ရောက်

ကြည့်လိုက်သောအခါ ယူဇနာများစွာ ကျယ်ဝန်းသော
 ငရဲအိုးကြီးကို တွေ့ရသည်။

ယင်းအိုးကြီး အတွင်းဝယ် လူများ၊ ရဟန်း များ၊
 သီလရှင်များ များစွာကို တွေ့ရသည်။

ငရဲအိုးကြီးထဲတွင် ဦးရေခဲ အသိတစ်ယောက် သွား
 တွေ့သည်။ ထိုသူက ဦးရေခဲကို မှာသည် -

“ငါ့သားသမီးတော့ အိမ်စာချုပ် မတွေ့လို့ စကား
 များနေကြတယ်၊ အဲဒီစာချုပ် ဥရုတိုင်မှာရှိတယ်၊ ဥရု
 တိုင်ထဲမှာ ထွင်း ထည့် ထား တယ်၊ မင်း ပြန် သွား ရင်
 ပြောပြပေးပါ”

နောက် မောင်အေးသိန်း ဆိုသော ကျောင်းသား
 လူငယ်တစ်ယောက်ကို ဦးရေခဲ ထပ်တွေ့ရသည်။

“သူ၏ သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ မတင်ဦးထံမှ သင်္ချာစာအုပ်
 ငှားထားပါသည်၊ သင်္ချာစာအုပ် ပြန်မပေးရသေးပါ၊
 ပြန်ပေးစေလိုပါသည်၊ ဖောင်တိန်ကလဲ အိမ်ခေါင်းရင်း
 က ဝါးလုံးခေါင်း ထဲမှာ ထည့်ထား ပါသည်၊ အဲဒါ
 ဘာပြန်ရင် ပြောပြပေးပါ”

နောက် သပ်မိန်းကလေးတစ်ယောက်နှင့် တွေ့ပြန်သည်။

“ကျွန်မရဲ့ နားတောင်းလေးရယ်၊ လက်စွပ် ကလေး
 ကို လက် ကိုင် ပ ဝါ နှင့် ထုပ်ပြီး အိမ် နောက် ဖေး က
 ပေါက်ပန်းဖြူပင် နှစ်ပင်ကြားမှာ မြှုပ်ထားတယ်၊ အဲဒါ
 ဖော်ယူပြီး ကျွန်မ အတွက် ဆွမ်းသွတ် ပေးစေ လို ပါ
 တယ်” ဟု အသီးသီး မှာကြားကြသည်။

ထိုနောက် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက လူတစ်ယောက် ကို ခေါ်ပြ ပါသည်။ အဲဒီလူက လူ့ဘဝတုန်းက ဘုရား ဂေဟက လူကြီးပဲဟု ပြောပါသည်။ ဦးရေခဲက ဘုရား လူကြီး ဖြစ်ပြီး ဘာပြုလို့ ဒီမှာ လာခံနေရ ပါသလဲဟု မေးသည်။

“အလှူခံရငွေထဲကငွေ(၅-ကျပ်)ခဏသုပြီး ဆေးလိပ် ဝယ်သောက် မိတယ်၊ နောက်တော့ ဒီငွေ ပြန်မဆစ် မိဘူး၊ ဤအကုသိုလ်ကြောင့် ဤမှာလာခံနေရပါသည်” ဟု ထိုသူက ဖြေသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက ဦးရေခဲကို ရှေ့ဆက်လက် ခေါ်သွား ပါသည်။ ခေါင်းကို ထုလိုက်၊ ခေါင်းက ရှည်လာလိုက်၊ ထုလိုက် ရှည်ထွက် လာလိုက်နှင့် ခံနေရသူတွေကို တွေ့ တော့ မေးကြည့်သည်။

“လူ့ဘဝက ငါးစိမ်းသည်တွေ ငါးများကို ထုထုပြီး ရောင်းချခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်ကြောင့် ခံရသည်”ဟု ပြောပြ ကြသည်။

နောက် ဆက်သွားရာ ပါးစပ်ထဲ သံပူရည်တွေ လောင်းချခံနေရသော လူတစ်စုံကို သွားတွေရပါသည်။ သူတို့က ဘာလုပ်ခဲ့လို့လဲဟု မေးတော့—

“လူ့ဘဝတုန်းက အရက်သောက်ကြသူတွေ၊ ကုန်း ချောသူတွေ၊ ကောက်ကျစ်စား ပြောသူတွေ၊ ကြမ်း တမ်းစကား ပြောဆိုသူ နှင့် ခံစားနေရသော ငရဲ” ဟု ပြောပြသည်။

နောက်သံပူရေနှင့် ပက်ခံနေရသူတွေကို တွေ့ပါသည်။
မေးကြည့်တော့—

“လူ့ဘဝတုန်းက ဖဲရိုက်သူ၊ ဖဲလိမ်သူတွေ ခံနေရ
တာပါ” ဟု ပြောပြသည်။

နောက် ဆက်သွားတော့ ဘုန်းကြီးတွေ၊ သီလရှင်
တွေ အပေါ်ရုံဝတ်ကို ချပြီး သံရေပူ အိုးထဲသို့ ခုန်ချ
နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ မေးကြည့်တော့—

“ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်နှင့် မညီ၊ အကျင့်သီလနှင့် မညီတဲ့
ဘုန်းကြီး၊ သီလရှင်တွေ” ဟု ပြောပါသည်။

နောက် ဆက်လက် ခေါ်သွားရာ မွှာရုံကြီးကဲ့သို့
သော လှပခန့်ငြားထည်ဝါသော အဆောက်အအုံတစ်ခု
ကို တွေ့ရသည်။ ထိုအဆောက်အအုံထဲတွင် အလွန်တရာ
ကြည်ညိုဖွယ် ကောင်းသော ဘုရား တစ်ဆူကို တွေ့ရ
ပါသည်။

“ဘုရားကိုဖူးချင်လိုက်တာ” ဟု ဦးရေခဲကပြောသော
အခါ—

“မဖူးနဲ့၊ ဒါဟာ လူတွေဖူးရတဲ့ ဘုရားမဟုတ်ဘူး”
ဟု ပြောပြီး အောက်သို့ငုံ့ကြည့်ခိုင်းပါသည်။ ကြည့်လိုက်
သောအခါ အလွန်တရာ သာယာလှပသော ပန်းဥယျာဉ်
ကြီးကို တွေ့ရပါသည်။ ယင်းမှ ရှေ့သို့ မျှော်ကြည့်လိုက်
သောအခါ ဝက်လာပင်ကဲ့သို့သော အပင်များစွာပေါက်
နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဦးရေခဲစိတ်ထဲတွင် ဝက်လာပင်
တွေပဲ။ ထိမိရင်တော့ လက်တွေ့ပြတ်ကုန်မှာပဲဟု ထင်မြင်
မိသည်။

လက်တွေ့ ကိုင်ကြည့်လိုက်တော့ အလွန်နူးညံ့သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဦးရေခဲကိုခေါ်သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက ဝက်လာတောထဲက ဖြတ်ခေါ်သွားသည်။ ရွှေနားသို့ အရောက်တွင် ဘူးပင် များ နှင့် ဘူးသီး များ ကို တွေ့ရသည်။

“ဘူးသီးတွေ စားချင်လိုက်တာ”

ဟု ဦးရေခဲက ပြောသောအခါ—

“မစားနဲ့၊ ဒါဟာ လူတွေစားတဲ့ ဘူးသီးမဟုတ်ဘူး”
ဟု ပြောပြီး—

“မင်းတရားကို မင်းဆက်ရှုပါ၊ မင်းရောဂါကို လဲမကြောက်နှင့်၊ မင်းပြန်ရင် မင်းရောဂါအတွက် သရင်းကြီးရှက်နှင့် ထန်းလျက်ကို သုံးခွက် တစ်ခွက်တင်ကျိုပြီး သောက်လိုက် ပျောက်လိမ့်မည်၊ ယခု မင်းပြန်တော့”
ဟု ဆိုကာ ပြန်လွှတ်လိုက်သည်။

ထိုအချိန်မှစ၍ ဦးရေခဲ သတိရလာသည်။ အိမ်သို့ ပြန်လာသည်။ အိမ်စောင့်နတ်က အဝင်မခံ၊ ခွေးကလိုက်ကိုက်သည်။ သူ ဒီအိမ်ရှင်ပါဟုပြောမှ ဝင်ခွင့်ပေးသည်။

သူသတိရလာ၍ ရေးတောင်းသည်။ အသုဘခေါင်းထဲက အသံထွက်လာ၍ လူတွေအားလုံးသူရဲခြောက်သည် ဟု ဆိုကာ အသုဘ စောင့်သူများရော၊ ဖဲကစား သူများ ဝရန်းသုန်းကား ထပြေးကြသည်။ အိုးခွက်ပန်းကန်များ ကွဲကြ ပျက်စီးရသည်။

ဦးရေခဲသတိရသောအချိန်သည် သူ့ကိုမြေမြုပ်သင်္ဂြိုဟ်မည့် (၃)ရက်မြောက် နံနက်(၄)နာရီအချိန် ဖြစ်သည်။

နောက် ဦးရေခဲက သမီးကို တစာစာခေါ်မှ သမီးနှင့် သားချင်းများ ရောက်လာပြီး သေချာ ကြည့်ကြသည်။ အခေါင်းထဲက ပွေ့ထုတ်ကြသည်။ ရေတိုက်ကြသည်။

ဦးရေခဲက သတိရ၍ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုကြည့်ပြီး သမီးကို မေးသည်။

“ဒါတွေဟာ ဘာလုပ်ဖို့လဲ သမီး”

“အဖေသေလို့ အဖေ အသုတ်အတွက် ကျေးမွေးဖို့ ဆန်က (၃)တင်း ချက်ထားပါသည်။ ဝက်သား က အချိန် (၃၀) ချက်ထားတာတွေပါ”

ဦးရေခဲသည် ထိုထဲ၌- ဟင်းများကို ဆက်လှူစေသည်။ ကြွရောက်လာသော ပရိသတ် တို့ကို မိမိ အဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြသည်။ အားလုံး အံ့သြ ငေးမောကြောက်ရွံ့ကြသည်။

ဦးရေခဲသည် မိမိရောဂါကို ထိုဂူလ်ကြီး ပြောပြသည့် အတိုင်း စီမံပြီးသောက်ရာ ရောဂါလည်း ပျောက်သည်။

ရဲပြည်က မှာလိုက်သည့်များကို သက်ဆိုင်သူတွေကို ပြောပြသည်။ ရှာဖွေစေသည်။ အားလုံး တွေ့ကြသည်။ ပြန်ပေးကြသည်။ ကုသိုလ်ပြုကြသည်။

ဦးရေခဲသည် သံသရာ အပြစ်ကို ကြောက်ရွံ့လှသဖြင့်
သူ့တွင်ရှိသော ကြေးမျှားကို အိမ်ကို ဖောင်း၍ ဆပ်
လေသည်။

ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆက်လက် အား ထုတ် ခဲ့
လေသည်။

× × ×

ထိုအဖြစ် အပျက်ကို ဦးရေခဲ သည် ကက်ဆက်ခွေ
သွင်းပေး ထား ခဲ့သည်။ ထိုကက်ဆက်ခွေ အသံကို မေ့
ယောင် ဒေါ်ဝိုင်းစိန်က ရှေ့မင် တောရုတိုင် နာခဲ့ရ၊
ကြားခဲ့ရသည်။

စာရေးသူ၏ အာသီသ စေတနာသည် ဂေါပက
လူကြီးတစ်ယောက် အမှတ်တမဲ့ ငွေကလေး (၅)ကျပ်
ယူသုံးမိသည်နှင့် ခံရသောဒုက္ခဆင်းရဲသည် စားရတာနှင့်
မကုမိအောင် သဘောရှိသည်။ သို့အတွက် ဘုရားငွေ
သည် အလွန်ပင် ကြောက်စရာ ကောင်းသည်။ ကုသိုလ်
တပ်ပဲ၊ ငရဲကပ်ပိသော ရှိသည်ကို သိစေလို ကြသည်။
ကုသိုလ်လည်း ရ၊ ဝမ်းလည်း ခဲ ဖြစ်စေလိုကြသည်။

သို့အတွက် ဤစာအုပ်ကို ပြုစုရေးသား ထုတ်ဝေချ
ပါသည်။ ဤစာအုပ် ဖြစ်မြောက်ရေး အတွက် ရေးသား
ရန် တိုက်တွန်း နှိုးဆော်သော ဓမ္မမိတ်ဆွေ ဦးသန်း
အား လည်း ကောင်း။ ဤစာအုပ် ထုတ်ဝေရေး ကို
ဆောင်ရွက်ကြသော စာပေ ဖြန့်ချိရေး ဦးကျော်လွင်-

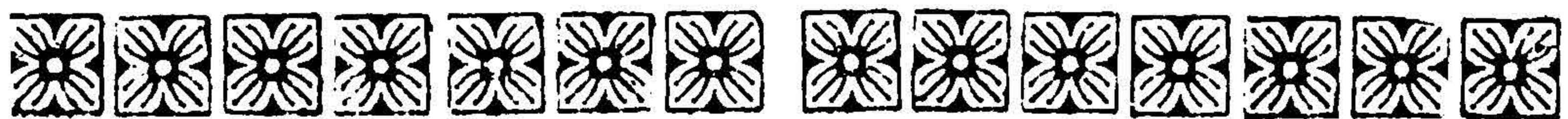
၁၅ တက္ကသိုလ်-သျှင်သီရိ

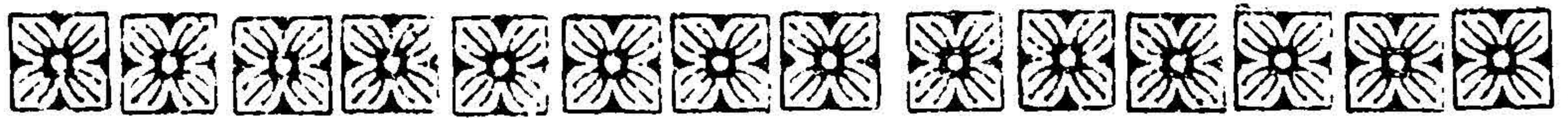
ဒေါ်အုန်းကြည် တို့အား လည်းကောင်း အထူးကျေးဇူး
တင်ကြောင်း မှတ်တမ်း တင်အပ်ပါသည်။

တက္ကသိုလ်-သျှင်သီရိ
(ဓမ္မာဓရိယ-ဘိဇ္ဇာ)



သိင်္ဂီရ ရသ မပါဘဲ ဘုရားရောင်ခြည်တော် စသော
ရတနာပူဇာ ကဗျာ လင်္ကာ သီချင်းတို့ကို သီဆို တီးမှုတ်
ပူဇော်က မဟာကုသိုလ်ဓိတ် ပြဋ္ဌာန်း၍ ကုသိုလ်ရသည်ဟု
ဆိုပါသည်။

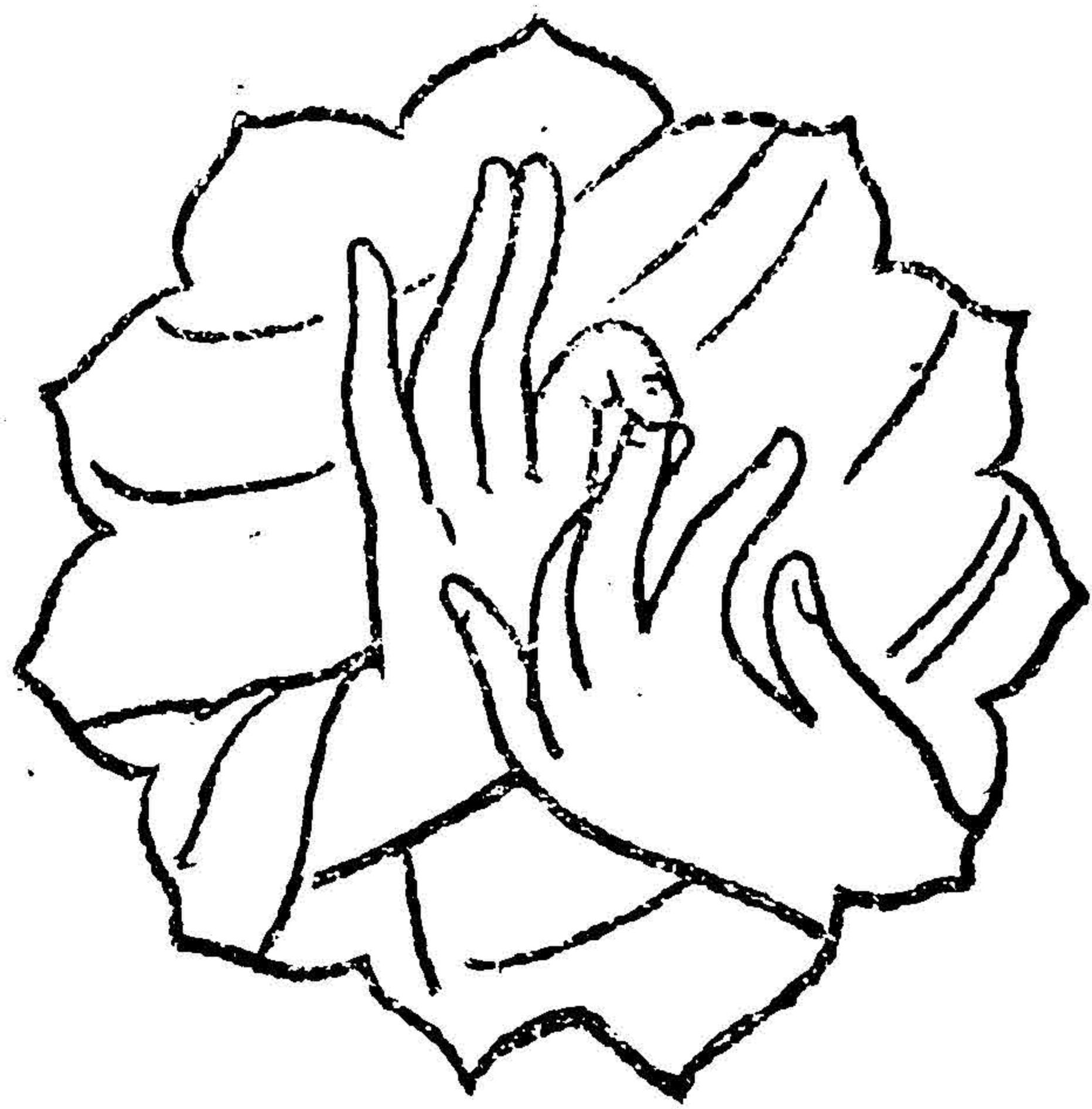




ဘုရား၌ ခြေသုတ်ခုံ လှူရသော အကျိုး
(၅)ပါး

- ဖြစ်စေရာ ဘဝ၌ ရွှေအဆင်းနှင့် တူသော အဆင်း ရှိခြင်း၊
- မြူအညစ်အကြေး ကင်းခြင်း၊
- အဆင်း အရောင်အဝ၍ လှပတင့်တယ်ခြင်း၊
- တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးခြင်း၊
- သိမ်မွေ့သော ကိုယ်ရှိခြင်း၊





ဂေါပကနှင့် ဗုဒ္ဓဘဏ္ဍာတော်

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဥဿောဇဉ်

မြန်မာနိုင်ငံ ဒေသ အသီးသီးတွင် တန်ခိုးကြီးသော ဘုရားစေတီများ၊ ရုပ်ပွားတော်များ၊ တန်ခိုးမကြီး သာမန်သာ ရှိသော ဘုရားစေတီတော်များ၊ ရုပ်ပွားတော်များ များစွာရှိပါသည်။

ထိုဘုရားစေတီ ရုပ်ပွားတော်တို့တွင် တန်ခိုးကြီးသော ဘုရားစေတီ ရုပ်ပွားတော် တို့ကိုမူ နိုင်ငံတော်အစိုးရက တရားဝင် ဖွဲ့စည်း ပေးထားသော ဂေါပက အဖွဲ့များ ရှိပါသည်။ ထိုဂေါပက အဖွဲ့များသည် သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းဥပဒေများနှင့်အညီ ဘုရားစေတီများကို စောင့်ရှောက်၍ ပြုပြင်ကြသည်။ စီမံကြသည်။

အချို့ မြို့နယ်ရှိ ဘုရားစေတီများ အဆင့်တင်မှုလည်း မြို့နယ် ဂေါပက အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းကာ စောင့်ရှောက်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

အချို့ ရပ်ကွက် ဓမ္မာ ရုံများ အဆင့်တွင် လည်း ရပ်ကွက် အဆင့်လောက် ဝေပက အဖွဲ့အစည်း များ ဖွဲ့စည်းကာ ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင် နေသည်ကို တွေ့ရ ပါသည်။

နိုင်ငံတော်က ကြီးကြပ် ဖွဲ့စည်းပေးထားသော ဘုရား စေတီတို့တွင် ဝေပက စည်းမျဉ်း၊ ဘဏ္ဍာရေး စည်းမျဉ်း စသည်တို့ စနစ်တကျ ထားရှိလုပ်ကိုင်သလို ထိုဝေပက အဖွဲ့ဝင်များကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက် ပြုပြင်ပေးနေ သော သြဝါဒ ဆရာတော်များ ရှိကြ၍ အမှားမရှိနိုင် ကြပေ။

မြို့နယ် ရပ်ကွက် အဆင့်လောက်တွင်မူ အချို့သည် တိတိကျကျ ဝေပက အဖွဲ့အစည်း များ ဖွဲ့စည်း ပြီး ဆောင်ရွက် နေကြသော်လည်း သတ်မှတ် ထားသော စည်းမျဉ်းဥပဒေမရှိ၊ နည်းပေးလမ်းပြ သြဝါဒဆရာတော် သံဃာတော်များလည်း မရှိ၊ စေတနာ သဒ္ဓါတရားအရ စုပေါင်း လုပ်ကိုင် နေကြသည်။ ဘုရား ဘဏ္ဍာတော် သုံးစွဲရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဘုရား ဝိနည်းတော်ကို မသိ၊ မကျွမ်းကျင်ကြ၍ လုပ်မှားကိုင်မှား ရှိခဲ့တတ်ကြပါသည်။

ဘုရားဘဏ္ဍာတော် ဆိုသည်မှာလည်း သာသနာရေး ပင် ဖြစ်ပါသည်။ သာသနာရေး အတွက် ဆောင်ရွက် သော ဘဏ္ဍာရေး ပြဿနာမှာ ကုသိုလ်ကောင်းမှု နှင့် ဆက်သွယ် နေရကား သိမ်မွေ့ နက်နဲလှပါသည်။ အကိုင် အတွယ် ခက်ခဲ့သည်။ မီးကို မကိုင်၊ တွယ် တတ် လျှင်

ကိုင်တွယ်သူကို လောင်ကျွမ်းတတ်သည်။ မြေကို မဖမ်း
တတ်လျှင် ဖမ်းသူကိုပေါက်ဘတ်၍ သေဘေးဒုက္ခရောက်
နိုင်သည်။ မီးကို ကိုင်တွယ်တတ်ပါက ချက်ပြုတ် ကြော်
လှော်ရန်အတွက် လူတို့တွင် များစွာအကျိုးရှိသည်။ မြေ
ကို အလယ် အမြီးကမဖမ်းဘဲ ဦးငခေါင်းက ပိုင်နိုင်စွာ
ကိုင်တွယ် ဖမ်းတတ်လျှင် ကိုယ် လိုရာ အကျိုး ပြီး စေ
နိုင်သည်။

ဘုရား ဘုဏ္ဏာတော်ကို ကိုင်တွယ်ရာ၌ မကျွမ်းကျင်
မလိမ္မာလျှင် မီးထက် မြေထက်ပင်ကြောက်စရာ ကောင်း
လှပါသည်။ မီး၊ မြေ အကိုင်အတွယ် မှားက တစ်ဘဝ
သာ လောင်နိုင်၊ သေနိုင်သည်။ ဘုရား ဘုဏ္ဏာတော်
အကိုင်အတွယ် မှားပါက ဘဝပေါင်းများစွာ မခန့်မှန်း
နိုင်သော ဘုံဝအထိ လောင်ကျွမ်း နိုင်ပါသည်။ ဒုက္ခ
ရောက်နိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဂေါပကရှိပြီး ဩဝါဒပေးမည့်ဆရာတော်
သံဃာတော်မရှိ၊ မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်ကသည်း မှုကျွမ်းကျင်
မလိမ္မာ၊ မြို့နယ် ရပ်ကွက်ရှိ ဘုရားစေတီ ဓမ္မာရုံစသည်
တို့မှ သာသနာ အကျိုးဆောင် ဂေါပက များသည်
ဘုရားရှင် ၏ ဝိနယဓမ္မ တို့ကို အမြဲထာဝရ နှလုံးသွင်း
ထိန်းသိန်းစောင့်ရှောက်နေကြသော ရဟန်းသံဃာတော်
များ၏ အကူအညီ အကြံပေးမှု ဩဝါဒပေးမှု တို့ ကို
ခံယူရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဘုရားလူကြီး များသည် ဘုရားဘုဏ္ဍာတော် သုံးစွဲ
ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အလွဲအမှား မရှိရ လေ အောင်
ရဟန်းသံဃာတော် တို့၏ ညွှန်ကြား ဩဝါဒပေးချက်
ဘုရားရှင်၏ ညွှန်ကြားချက် စာပေတို့ကို လေ့လာ
လိုက်စားရန် လိုအပ်ပါသည်။

မသိ မကျွမ်းကျင်၍ ဘုရားဘုဏ္ဍာကို အလွဲသုံးစား
လုပ်မိလျှင် “အကျိုးလို၍ ညောင်ရေလောင်း၊ ပတ်ထမ်း
နှင့်တွေ့” ဆိုသကဲ့သို့ ကုသိုလ်မရဘဲ ငရဲဘဝသို့ ကျရောက်
တတ်ပေသည်။



“ဝက္ကလိ....

စင်စစ် တရားတော်ကို

မြင်သောသူသည်

ငါ့ဘုရားကို ဖူးမြင်ရသူ

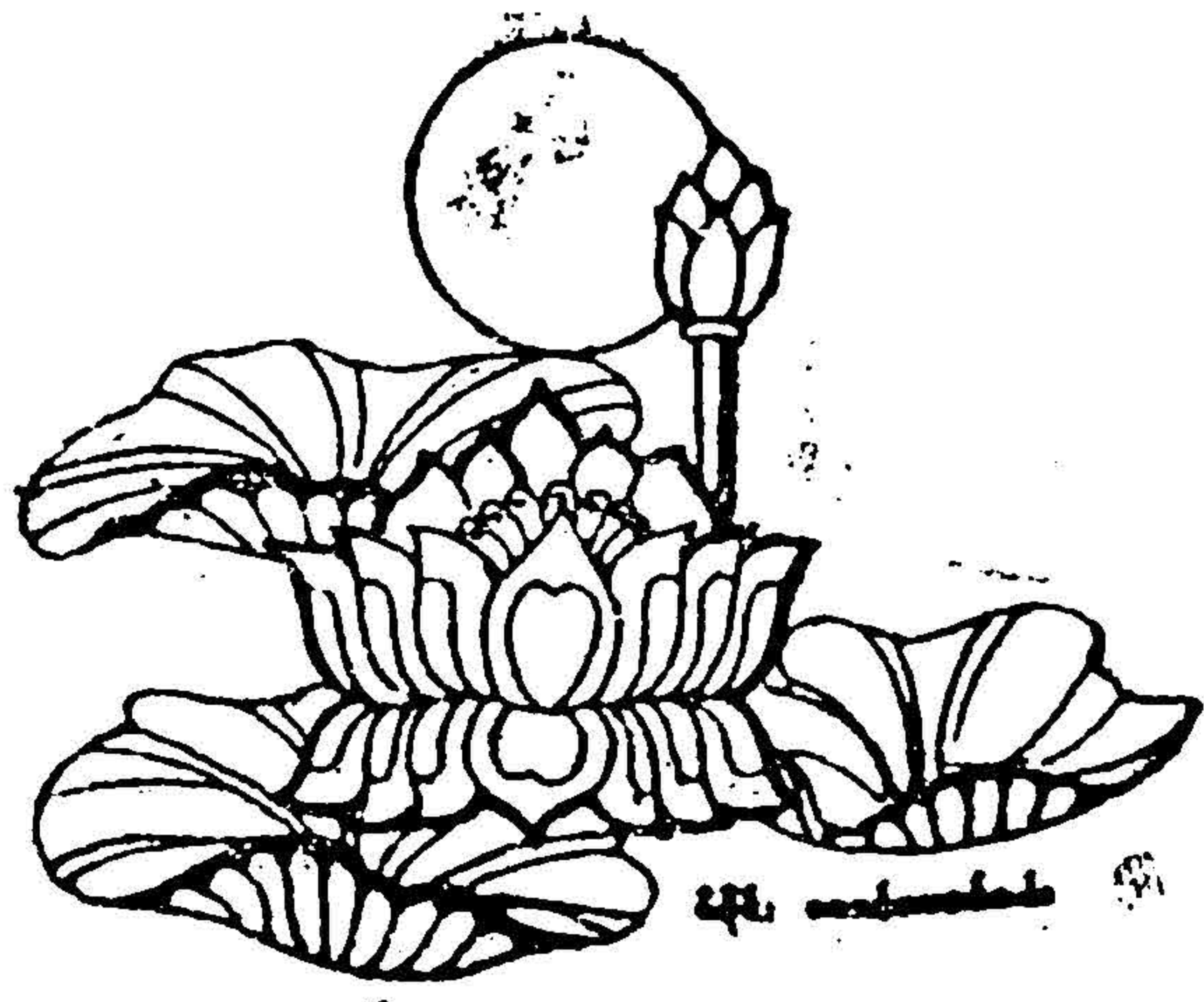
မည်၏”





“ရတနာသုံးပါးအား ပူဇော်ရန်
အလို့ငှာ ပြုအပ်သော ကချေ၊
သဘင်သည် ကုသိုလ် ဖြစ်သည်”





အခန်း - ၁

စေတီနှင့် ပုထိုး

စေတီဟုခေါ်ပုံ

စေတီယ ဟူသော ပါဠိသို့ လိုက်၍ စေတီ ဟူသော
မြန်မာစကား ဖြစ်လာ၏။ လောကီယမှ လောကီ ဖြစ်
လာသကဲ့သို့ပင်တည်း။

စေတီလေးမျိုး

စေတီ အကြောင်းကို တေရသနိပါတ် ၆-ခုမြောက်
သော ကာလိဂ်ဗောဓိဇာတ် အဋ္ဌကထာမှာ လာရှိသည့်
အတိုင်း သိရာ၏။ အဋ္ဌကထာ၌ လာရှိပုံကား-မြတ်စွာ
ဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်း
သုံးတော်မူစဉ် သာဝတ္ထိ ပြည် သူ ပြည် သား တို့သည်
နံနက်ခင်း-ညနေခင်းများမှာ ပန်းနံ့သာစသည် လက်စွဲ၍
မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော် ပူဇော်ရန် လာရောက် ကြရာ
ကျောင်းတော်တွင် မြတ်စွာဘုရား မရှိသည့် အခိုက်နှင့်

ကြုံကြိုက်နေပါက ဆောင်ယူခဲ့သည့် ပန်းနံသာ စသည်
တို့ကို ဂန္ဓကုဋိ တိုက်တံခါး၌ စုပုံခဲ့ပြီးလျှင် ကြည်လင်
ဝမ်းမြောက်သောစိတ် မရှိဘဲ ပြန်သွားကြရကုန်၏။

ဤ အကြောင်း ကို အနာထပိဏ် သူဌေး သိသော
အခါ အရှင်အာနန္ဒာထံ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အဖြစ်အပျက်
ကို လျှောက်ထား၍ ‘မြတ်စွာဘုရား ကျောင်းတော်၌
မရှိသည့်အခါ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အလားတူ ပူဇော်ရာဌာန
တစ်ခု ရှိပါက အလွန်တရာမှ ကောင်းပါမည်၊ မြတ်စွာ
ဘုရားထံ လျှောက်ထားစီမံ ပေးပါမည့် အကြောင်း’ နှင့်
လျှောက်ထား၏။

ထိုအခါ အရှင်အာနန္ဒာက ‘မြတ်စွာဘုရား၊ ပူဇော်ရာ
ဖြစ်သော စေတီတို့သည် အဘယ်မျှရှိကြပါသနည်း’ ဟု
မေးလျှောက်၏။ ‘အာနန္ဒာ၊ သုံးမျိုးရှိသည်’ ဟု မိန့်
တော်မူရာ ‘အဘယ် သုံးမျိုးတို့ပါနည်း’ ဟု လျှောက်ပြန်
၏။ သာရီရိက စေတီ၊ ပရိဘောဂိယ စေတီ၊ ဥဒ္ဓိဿက
စေတီတို့ ဖြစ်ကြောင်း’ မိန့်တော်မူ၏။

သာရီရိက စေတီ

‘အရှင်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား ထင်ရှားရှိစဉ် အခါမှာ
ပင်လျှင် ထိုစေတီ သုံးမျိုးတို့ကို ပြုလုပ်ခြင်းငှာ တတ်
ကောင်းပါသလော’ ဟု မေးလျှောက်၏။ ‘အာနန္ဒာ၊
သာရီရိက စေတီကိုပြုခြင်းငှာ မတတ်ကောင်း၊ ထိုစေတီ
ကို ဘုရားမျှစား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးသော အခါမှ
သာလျှင် ပြုခြင်းငှာ တတ်ကောင်း၏။’

မူကွဲများ ရှိနေသည်တို့

သာရီရိက စေတီ ဟူသည် သရီရဟု ဆို အပ်သော ကိုယ်တော်မှဖြစ်သော သွား၊ အရိုးစသော အစိပ်အပိုင်း နတ်တော်တို့ပင်တည်း။ သို့ဖြစ်၍ ထိုသာရီရိက စေတီကို ဓာတုစေတီ ဟူ၍လည်း ခေါ်၏။ ဤသာရီရိက စေတီ အရာမှာ သိဟိဋ္ဌမူ၊ ထိုင်းမူတို့နှင့် မြန်မာမူများ ကွဲပြား ခြင်းမရှိ၊ ဥဒ္ဓိဿကစေတီ အရာမှာသာ ကွဲပြားကြ၏။ သိဟိဋ္ဌမူ၊ ထိုင်းမူတို့မှာ ဥဒ္ဓိဿကံ အဝတ္ထုကံ မနမတ္တ မေဝ ဟောတိ။ ။ ဟူ၍ ရှိသည်။ ဥဒ္ဓိဿကစေတီဟူသည် အထက်ဝတ္ထုမရှိ၊ စိတ်ချည်စူးခြင်း မျှသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလို၏။

မြန်မာမူတို့၌ကား—

ဥဒ္ဓိဿကံ ပရိဘောဂိကဉ္စ သက္ကာ ဟောတိ— ဟူ၍ ရှိ၏။ ဥဒ္ဓိဿကစေတီနှင့် ပရိဘောဂိယစေတီကို ပြုလုပ် ခြင်းငှာ တတ်ကောင်း၏ဟု ဆိုလို၏။ ပရိဘောဂစေတီ အရာမှာကား—မူကွဲပြားခြင်း မရှိဘဲ....

ဗုဒ္ဓဟိ ပရိဘုတ္တော မဟာဗောဓိ ရုက္ခော ဗုဒ္ဓသု ဓရန္တသုပိ စေတီယမေဝ။

အဓိပ္ပာယ်မှာ—မြတ်စွာဘုရားများ အသုံးပြုအပ်သော မဟာ ဗောဓိ ပင် သည် မြတ်စွာဘုရားများ ထင်ရှား ရှိတော်မူကြစဉ် အခါမှာပင် စေတီ ဖြစ်သည်သာလျှင် တည်းဟု ဆိုလိုသည်။

ဥဒ္ဓိဿက စေတီအရာ၌ သီဟိုဠ်မူ၊ ထိုင်းမူ တို့နှင့် မြန်မာမူ ကွဲပြားကြရာမှာ အဘယ်မူက သာ၍ ကောင်း သည်ကို စဉ်းစားဆင်ခြင်သော် ရုတ်တရက် ဆိုလျှင် သီဟိုဠ်မူနှင့် ထိုင်းမူတို့ကို အပြစ်တင်ကြ ပေလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဥဒ္ဓိဿက စေတီမှာ ရုပ်ပွား တော်ကြီးတွေ အထင်အရှားရှိသင့်၊ ရှိနိုင်ပါလျက် အထည် ဝတ္ထုမရှိ - စိတ်ရည်စူးခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုထား သော စကား ပါရှိသောကြောင့် ဖြစ်၏။ ဤစကားအရ ရုပ်ပွားတော်များကို မလုပ်ကောင်းဘူး လို့လို့ သီဟိုဠ်မူ၊ ထိုင်းမူတို့က ပြဆိုသည်ဟု ထင်မြင်တတ်ကြသည်။

စိတ်သာအရင်းခံ

စင်စစ်မှာ ဤသို့ ထင်မြင်ကြသည့်အတိုင်း မဟုတ်ပါ။ အရှင်အာနန္ဒာက စေတီ သုံးမျိုးလုံးကိုပင် ‘အရှင်ဘုရား ထင်ရှားရှိစဉ်အခါ ပြုလုပ်နိုင်ပါသလော’ဟူသောအမေး ကို ဖြေတော်မူရာတွင် သာရီရိက စေတီမှာ ပြုလုပ်၍ မဖြစ်နိုင်၊ ဥဒ္ဓိဿက စေတီမှာလည်း ငါထင်ရှား ရှိစဉ် ပြုလုပ်ရန်မလို၊ ငါ့ကိုယ်တော်ပင် ထင်ရှားရှိနေ၍ ငါ့ကို အာရုံမထားဘဲ ရုပ်ပွား၊ ရုပ်ဘုတို့၌ ဂရုစိုက်နေရန်မလို၊ ငါဘုရားကိုသာ စိတ်ရည်မှန်းခြင်း အားဖြင့် ဥဒ္ဓိဿက စေတီ ဖြစ်သည်’ဟု ဆိုလိုသည်။ ရုပ်တု၊ ရုပ်ပွား အလျှင်း မလုပ်ကောင်း ဟူ၍ မဆိုလို၊ ကိုယ်တော်တိုင် ထင်ရှား မရှိသောအခါ ကိုယ်တော်၏ကိုယ်စား ရုပ်ပွား၊ ရုပ်တု လုပ်သင့်သည်သာဖြစ်၏။ လုပ်သည့်တိုင်အောင် မြတ်စွာ

ဘုရားကို ရည်မှန်းသော စိတ်ထား ရှိမှသာ ဥဒ္ဓိဿက စေတီ ဖြစ်မည်။ မြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှန်းခြင်းမရှိပါက ဥဒ္ဓိဿက စေတီ ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်။ ရုပ်တု၊ ရုပ်ပွား မျှသာ ဖြစ်၍နေလိမ့်မည်။ သို့မဟုတ် အရုပ်မျှသာ ဖြစ်၍ နေပေလိမ့်မည်။ ဤ အကျိုးအကြောင်းတို့ကို ကောင်းစွာ ထောက်ထားပါက ဥဒ္ဓိဿက စေတီအရာမှာ ရည်မှန်း သော စိတ်သာ အရင်းခံ ဖြစ်ကြောင်း သိသာပါ၏။

မဂ်၊ ငိုတို့၌ မလာ

ဤသီဟိုဠ်မှနှင့် ထိုင်းမှတို့အလို အဓိပ္ပာယ် အတိုချုပ် ဖြန့်ပြောရလျှင်—

ဘုရားထင်ရှား ရှိတော်မူစဉ်အခါမှာ သာရိရိကစေတီ၊ သို့မဟုတ် ဓာတုစေတီကို ပြုလုပ်ခြင်းငှာမတတ်ကောင်း၊ ဥဒ္ဓိဿက စေတီမှာလည်း အထူးတည်နေဖွယ်မလို။ ဗရီ ဘောဂိယဒေဝတီသာလျှင် ထင်ရှားတည်ရှိ နေသည် ဟု ဆိုလို၏။ ဥဒ္ဓိဿကစေတီ အထူး တည်နေဖွယ် မလိုသော ကြောင့်ပင် မြတ်စွာဘုရား လက်ထက် တော် အခါ ဥဒ္ဓိဿက စေတီကို မည်သူ တည်ထား ဖူးကြောင်း နှင့် ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့မှာ မလာ။

ဇင်းမယ် ပဏ္ဏာသဒ္ဓိကား

ဇင်းမယ်ပဏ္ဏာသ ကျမ်း၌သာ ကောသလ မင်းကြီး သည် စန္ဒကူးသားကို ရုပ်ပွား၊ ဆင်းတု ပြုလုပ်ကိုးကွယ် ဖူးကြောင်း ပြဆို၏။ မုခိုင် ရာဇဝင်၌လည်း စန္ဒသုရိယ

မင်းကြီး လက်ထက် မြတ်စွာဘုရား ဒေသစာရီ ကြွချီ
လာရောက်ဟော်မှုစဉ် အခါ မဟာမုနိ ရုပ်ပွားတော်ကို
ဆွန်းလုပ်တော်မူကြောင်းနှင့် ပြဆို၏။

မြန်မာတို့ အလို

မြန်မာမူ အလိုအားဖြင့်ကား ဘုရားထင်ရှား ရှိစဉ်
အခါမှာပင် ဥဒ္ဓိဿက စေတီနှင့် ပရိဘောဂိယစေတီကို
ပြုလုပ်ခြင်းငှာတတ်ကောင်းသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ဤသို့
ဥဒ္ဓိဿက စေတီနှင့် ပရိဘောဂိယစေတီ နှစ်မျိုး တို့ကို
ပူးတွဲ ပြဆိုပြီးနောက် ပရိဘောဂိယ စေတီကို သီးခြား
တစ်ဖန်ထုတ်၍ ဆက်လက် ပြောဆိုရန် မလို။

ဗုဒ္ဓေတိ ပရိဘုတ္တော စသည်ဖြင့် ဆက်လက် ပြော
ဆို၍ကား ထားပြန်၏။ ပရိဘောဂိယ စေတီ အတွက်
စကား ထပ်၍နေသည်။ ဤမျှသာမက ပရိဘောဂိယစေတီ
ဟူသည် ဗောဓိပင် စသည် ဖြစ်၍ အလိုအလျောက်ပင်
စေတီဖြစ်၍ နေ၏။ လူတို့က ပြုလုပ် ယူရသော အရာ
မဟုတ်၊ သို့ဖြစ်၍ ပရိဘောဂိယစေတီကို ပြုလုပ်နိုင်သည်
ဟူ၍ပင် မပြောဆိုက်ချေ။ (ဤမြန်မာမူအရ ရှင်းလင်း၍
ပြချက်မှာ ပါဠိသွား သဘောကို ပြောဆို ပြသရခြင်း
ဖြစ်၍ နားအနည်းငယ် ရှုပ်ထွေးချင် ရှုပ်ထွေးကြ ပေ
လိမ့်မည်။ မရှုပ်ထွေးရအောင် ကြိုးစားပါ။)

ပရိဘောဂိယနှင့် ပရိဘောဂ

ပရိဘောဂိယ စေတီကို ပရိဘောဂစေတီ ဟူ၍လည်း
ခေါ်၏။ ဗောဓိညောင်ပင်သာ မဟုတ်၊ မြတ်စွာဘုရား

များ၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်သော သပိတ်၊ သင်္ကန်း၊
တောင်ငွေ၊ စသည်တို့လည်း ပရိဘောဂ စေတီပင် ဖြစ်
သည်။ ဤပြဆိုခဲ့ပြီးသော စေတီသုံးမျိုးကို ကာလိင်္ဂ
ဗောဓိဇာတ် အဋ္ဌကထာ၌သာ ညွှန်ကြား ပြဆို တော်
မူသည်မဟုတ်၊ ခုဒ္ဒကပါဌ အဋ္ဌကထာ နိဓိကဏ္ဍသုတ်၊
ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ ဗုဒ္ဓဝဂ် တို့၌ လည်း ပြဆို လျက် ပင်
ရှိသည်။ စကား အသုံးအနှုန်းမျှသာ ကွာခြား ကြ၏။
ကွာခြားပုံမှာ သာရိရိက စေတီကို ဓာတုစေတီဟု ခေါ်
၏။ ဥဒ္ဓိဿက စေတီအရာမှာ - ဗုဒ္ဓပဋိမာဥဒ္ဓိဿက စေ
တီယံ - ဟူ၍ ဆင်းတု၊ ရုပ်ပွားကို ဥဒ္ဓိဿက စေတီခေါ်
ကြောင်း တိုက်ရိုက်ပြဆို၏။ ဤသို့ ပြဆိုခြင်းမှာ မြတ်စွာ
ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူသည့်နောက် ကိုယ်တော်တိုင်
ထင်ရှား မရှိ၍ ကိုယ်တော်စား ပြုအပ်သော ရုပ်ပွား၊
ဆင်းတုကို ပြဆိုသည်ဟုယူလျှင် အဋ္ဌကထာများ ညီညွတ်
သွားမည်ပင် ဖြစ်ပေ၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် ခုဒ္ဒကပါဌ
နှင့် ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာတို့ ပြဆိုချက်မှာ ဥဒ္ဓိဿက စေတီ
သရုပ်ကို ပေါ်လွင်အောင် ဖော်ထုတ် ပြခြင်းမျှသာ
ဖြစ်၏။ ကာလိင်္ဂဗောဓိဇာတ် အဋ္ဌကထာ မှာ ကား -
ဥဒ္ဓိဿကစေတီ၏သရုပ် ပေါ်လွင်အောင် ဖော်ထုတ်ရုံကို
အရင်းခံမထား၊ မြတ်စွာဘုရား ထင်ရှားရှိတော် မူစဉ်
အတွင်းမှာ ထိုဥဒ္ဓိဿကစေတီကို ပြုလုပ်နိုင်၊ ပပြုလုပ်နိုင်၊
ပြုလုပ်သင့်၊ မပြုလုပ်သင့် သဘောကို အရှင်အာနန္ဒာ၏
အပေးအရ ပြေဆိုပြောပြခြင်းက အရင်းခံဖြစ်၏။ ဤသို့

ဖော်ပြရာမှာ ရည်ရွယ်ချက် ကွာသည့်အတွက် စကား
အသုံးအနှုန်း ကွာသော်လည်း ဆန့်ကျင်ခြင်းမရှိကြောင်း
ကို ကောင်းစွာ သိရ၏။

ဓမ္မစေတီ

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ ဗဟိရနိဒါန်း အဖွင့်ဖြစ်
သော သာရတ္ထဒီပနီ ဋီကာ၌ကား—‘ပရိဘောဂ စေတီ၊
ဓာတုစေတီ၊ ဓမ္မစေတီဟူ၍ သုံးမျိုးရှိကြောင်း ပြောဆို
ကြသည်။ ထိုသုံးမျိုးတို့တွင် မြတ်စွာဘုရား အသုံး
အဆောင် ပစ္စည်းတို့ကို ဌာပနာသွင်း၍ ပြုလုပ်အပ်သော
စေတီသည် ပရိဘောဂစေတီ မည်၏။ ဓာတ်တော်တို့ကို
ဌာပနာသွင်း၍ ပြုလုပ်အပ်သောစေတီသည် ဓာတုစေတီ
မည်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဘုရားတော် စသည်ကို ရေးသား
ထားသည့် ပေရွက်၊ စက္ကူ စသည်တို့ကို ဌာပနာသွင်း၍
ပြုလုပ်အပ်သော စေတီသည် ဓမ္မစေတီ မည်၏’—ဟု
ပြဆိုသည်။

ဤသာရတ္ထဒီပနီ ဋီကာ အဆိုမှာ ဓမ္မစေတီ တစ်ပါး
ပိုလာ၏။ ရှေးအဋ္ဌကထာများ ပြသည့် စေတီသုံးပါးနှင့်
ပေါင်းလိုက်လျှင် စေတီလေးပါး ရှိသည်ဟု ပြောဆို
နိုင်၏။ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ တို့မှာ ကား စေတီလေးပါး
ဟူ၍ တစ်ပေါင်းတည်း မပြဆိုကြ။ ဤသာရတ္ထ ဒီပနီ
ဋီကာ ဆရာတော်များမှာ စဉ်းစား ဝေဖန်ဖွယ်ရာ အချက်
တွေ ပေါ်လာ၏။

ပေါ်ပုံကား— မြတ်စွာဘုရား အသုံးအဆောင် ဖြစ်
သော ပစ္စည်းတို့ကို ဌာပနာသွင်း၍ ပြုလုပ် အပ်သော

စေတီသည် ပရိဘောဂစေတီ မည်၏ဟု ပြဆို ထားရာ
ဌာပနာ မသွင်းဘဲ လွတ်လပ်စွာ တည်ရှိသော သင်္ဃာတိ၊
သင်္ဃာတိ၊ တောင်တော်တော် စသည်မှာ ပရိဘောဂစေတီ
မဟုတ်ဟု ဆိုရမလိုလို ဖြစ်နေ၏။ သို့ရာတွင် ပြဆိုခဲ့ပြီး
သော အဋ္ဌကထာ များက မြတ်စွာဘုရား သုံးဆောင်
တော်မူရာ ဖြစ်သော ဗောဓိပင်သည် ပရိဘောဂ စေတီ
မည်၏ဟု ပြဆိုထားချက် ရှိလေပြီ။ ဗောဓိပင် ဟူသည်
ဌာပနာ သွင်းပေးရသော အရာမျိုးပင် မဟုတ်ချေ။
သို့ဖြစ်၍ ဘုရား အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း မှန်လျှင် သဲ၊
အုတ်၊ ကျောက်၊ အင်္ဂတေတို့ဖြင့် မွမ်းမုံကာ ဌာပနာသွင်း
သည် ဖြစ်စေ၊ မသွင်းသည် ဖြစ်စေ ပရိဘောဂ စေတီ
အစစ် ဖြစ်၏။ ပရိဘောဂ စေတီဟူသည် မြတ်စွာဘုရား
အသုံးအဆောင်တော်တို့၏ အမည်ရင်းသာ၊ သဲ၊ အုတ်၊
ကျောက်၊ အင်္ဂတေတို့၏ အမည်ရင်း မဟုတ်ဟု မှတ်ယူ
အပ်၏။

ဤနည်းအတူ ဓာတုစေတီ ဟူသည် ဌာပနာ သွင်း
သည် ဖြစ်စေ၊ မသွင်းသည် ဖြစ်စေ ဓာတ်တော် တို့၏
အမည်ရင်းသာ ဖြစ်၏။ သဲ၊ အုတ်၊ ကျောက်၊ အင်္ဂတေ
တို့၏ အမည်ရင်းမဟုတ်၊ ဓမ္မစေတီဟူသော အမည်သည်
လည်း မြတ်စွာဘုရားဟော မွေ့နှော တရားတော်တို့၏
အမည်သာ ဖြစ်သည်။ သဲ၊ အုတ်၊ ကျောက်၊ အင်္ဂတေ
တို့၏ အမည်မဟုတ်သည်ကို သတိပြုပါ။

အထည်ဝတ္ထု ပုံပန်းကိုဖြေ

တစ်နည်းအားဖြင့် စဉ်းစားသော်-ပါဠိလို စေတီယ၊
မြန်မာလို စေတီဟူသည် ပူဇော်အပ်သော အရာဌာနတို့၏
အမည် ဖြစ်၏။ မည်သည့် အရာကိုမဆို လူအများ တို့
ပူဇော်မှုပြုကြလျှင် စေတီယ၊ သို့မဟုတ် စေတီဟုခေါ်မြဲ
ထုံးစံကြီးဖြစ်၏။ သစ်ပင်ကို ပူဇော်ကြလျှင် စေတီယရက္ခ၊
သို့မဟုတ် စေတီပင်ဟု ခေါ်မြဲထုံးစံကြီးဖြစ်၏။ တောကို
ပူဇော်လျှင် စေတီဘော၊ တောင်ကို ပူဇော်လျှင် စေတီ
တောင်ဟု ခေါ်ကြသည်။ မြက်စွာဘုရား၏ ခြေတော်ရာ
ကိုပင် ပူဇော်ရာဖြစ်သောကြောင့် ပါဒစေတီတော် ခေါ်
၏။ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ ဆရာကြီးများလက်ထက်လောက်
က စ၍ ယခုကာလတိုင်အောင် စေတီဟု ဆိုလျှင် သဲ၊
အုတ်၊ ကျောက်၊ အင်္ဂတေတို့ဖြင့် မွှမ်းမံပြုလုပ်ထားသော
အဖျားချွန်သည့် အရာဝတ္ထုကြီး ဟူ၍ လူအများသိမြင်
ထင်မှတ်နေကြသည့်အတိုင်း စေတီယ၊ သို့မဟုတ် စေတီ
ဟူသော စကားက အထည်ဝတ္ထု ပုံပန်းကို ဖော်ပြခြင်း
အလျှင်းမရှိပါ။ ပူဇော်မှုပြုရာဟူသော အနက်သဘောကို
သာ ဖော်ပြပါသည်။ မုန့်ညင်းစေ့ ခန့်မျှလောက် ရှိသော
ဓာတ်တော်ကလေးသည် - ဓာတုစေတီတော်ကြီးထက်ဖြင့်
သော ဗောဓိပင်ကြီးသည် ပရိဘောဂစေတီ ဟူ၍ ပုံပန်း
သဏ္ဌာန်ချင်း မည်မျှပင် ကွဲပြားနေကြစေကာမူ စေတီ
ချည်းပင် ဖြစ်ကြသည်။

ပုထိုးဟူသော ဝေါဟာရ

ထူပဟူသောပါဠိကို ရှေးဆရာကြီးများက ပုထိုးဟူ၍ မြန်မာပြန်ဆိုခဲ့ကြ၏။ ဤပုထိုးမှာ ပေါရာဏခေါ် ရှေးမြန်မာစကားဟောင်း ဖြစ်သည်ဟူ၍သာ ဆိုဖွယ်ရှိတော့၏။ ယခုဝေါဟာရ မြန်မာစကားအားဖြင့် အဓိပ္ပာယ်တစ်စုံတစ်ရာ မပေါ်ချေ။ ပဉ္စမ သင်္ဂါယနာတင် မင်းတရားကြီး လက်ထက် မြစ်ကွေး မြို့စား ဝန်ထောက်မင်းမင်းကြီး မဟာမင်းလှသည်သူ ရေးသားခဲ့သော သတ်ထူးကဗျာခေါ် စာစောင် မှာ ကား။ ။ဘုရား ဗုဒ္ဓိုး၊ ကျောက်စာထိုး၊ ပုထိုး ခုခေါ်မြှက်။ ။ဟူ၍ ဖော်ပြထားခဲ့၏။ အဓိပ္ပာယ်မှာ ဘုရားဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဟုဆိုလိုလျက် အသံ ပြောင်းလဲကာ ဗုဒ္ဓိုးဟူ၍ ကျောက်စာ များ မှာ ရေးသား ထိုးမှတ် ခဲ့ကြသည်။ ထိုးမှတ်သည့် အတိုင်း ဗုဒ္ဓိုးဟု ခေါ်လာ ကြရာမှာ ကာလ ရှည်လျား သဖြင့် စကား တိမ်းယိမ်းကာ ပုထိုး ဟူ၍ ခုကာလ မြက်ဆိုခေါ်ဝေါ်နေကြသည်ဟု ဆိုလို၏။ ဤသတ်ထူး ကဗျာဆရာအလိုကို ကျောက်စာဘက်က လည်းကောင်း၊ ပါဠိဘက်က လည်းကောင်း မနှစ်သက်ကြ၊ ကျောက်စာဘက်ဆိုင်ရာ ဆရာများက မည်သည့် ကျောက်စာမှာမှ ဗုဒ္ဓိုးဟူသောစကား ထိုးမှတ်ထားခြင်း မရှိဟု ငြင်းပယ်ကြသည်။ ပါဠိဘက်ဆိုင်ရာ ဆရာများကလည်း သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားကိုသာ ဗုဒ္ဓဟုခေါ်သည်၊ စေတီတော်ကို ဗုဒ္ဓမခေါ်ကောင်းဟုငြင်းပယ်ကြ၏။ ငြင်းပယ်

ထိုက်သည် ဟူ၍လည်း ကျွန်ုပ်တို့ထင်မြင်၏။ အချို့ ဆရာ
များကလည်း ပါဠိကို မြန်မာပြန်ရာမှာ ရှေးဆရာများ
သည် ပါဠိကိုပင် သင်သလိုပြုပြင်ပြောင်းလဲကာ မြန်မာ
စကားအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲ ပြန်ဆိုတတ်ကြ၏။

ထူပ-ပထု-ပထိုး

ဤနေရာမှာ ထူပဟူသောစကားနှစ်လုံးကို ရှေ့နောက်
လဲကာ ပထုဟု ပြန်ဆိုခဲ့ရာမှ ကာလ ကြာမြင့် သဖြင့်
ပုထိုးဖြစ်လာသည်ဟု ပြောဆိုကြ၏။ အချို့ ဆရာများ
ကလည်း ထူပကို ပထုဟု ပြုလုပ်ရန် ခဲယဉ်းသည်၊ ပုထု
ဟူသော ပါဠိစကားကိုယူကာ ပုထိုးဟူသော မြန်မာပြန်
စကားကို ထွင်ခဲ့၏။ ပုထုဟူသောပါဠိက ကြီးကျယ်ခြင်း
အနက်ကို ဟော၏၊ စေတီပင်ဖြစ်သော်လည်း ကြီးကျယ်
သော စေတီကို ပုထုစေတီဟူ၍ ခေါ်သည်။ ပုထုစေတီ
ခေါ်ရာမှ ပုထိုးစေတီ ဟူသော စကားဖြစ်လာသည်ဟု
ပြောဆိုကြပြန်၏။

ဤဆရာအလိုမှာ ကြီးသောစေတီကိုမှ ပါဠိလို ထူပ၊
မြန်မာလို ပုထိုးခေါ်သည်ဟုဆိုလိုသည်။ အသီးသီး ဉာဏ်
ကစားကြခြင်း မျှသာ ဖြစ်တော့၏၊ ထူပဟူသောပါဠိ၏
အဓိပ္ပာယ်ရင်းမှာကား - မြင့်ချွန်တက်ခြင်းသာ ဖြစ်၏။
ဝိနည်း ကျမ်း ဂန် ဆိုင်ရာ သေခံယ သိက္ခာပုဒ် များ မှာ
ဆွမ်းစားသည့်အခါတွင် ဆွမ်းခွက်တွင်ချွန်တက်နေသော
ဆွမ်းဦး ဆွမ်းထိပ်မှ မိန့်ပ်၍ မစားရ ဟူသော ပညတ်
ချက်၌ ထူပကတော ဩမဒ္ဒိတွာ - ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။

ထူပကကောကို-ရှေးဆရာများက ဆွမ်းဦး ဆွမ်းထိပ်မှဟု
မြန်မာပြန်ကြ၏။ ဆွမ်းဦး ဆွမ်းထိပ်ဟူသည် ပြဲခွဲပြီးသော
အတိုင်း ဆွမ်းခွက် အလယ်တွင် ဆွမ်းချွန်တက်နေသော
အရာပင် ဖြစ်၏။

ချွန်တက်နေသောအရာ

ဤသို့ ချွန်တက်နေသော အရာကို ပါဠိတော်မှာပင်
ထူပကဟု ဟောပြသည့်အတိုင်း မြန်မာ ပျိုကဗျာလင်္ကာ
ဆိုင်ရာ မှလည်း ရှင်မဟာ ရဋ္ဌသာရဓာ ဘူရိဒတ်
ဇာတ်ပေါင်းပျို့တွင်- 'တပေါင်းမာသ၊ လပြည့်ဝ၌၊ စန္ဒ
သူရိယာ၊ ရောင်ဝါထွန်းလမ်း၊ အသစ်စက်စက်၊ ထွက်
လတ်သနေ၊ အရှေ့နှိုးဆော်၊ ညီစေခေါ်သို့၊ ရေပေါ်
ဆွဆွ၊ ပုဗ္ဗဌတို့၊ ထူပထူပါ၊ စုန်တက်ရာကား၊ သေလာ
ပဗ္ဗတ။ ။ ဟူ၍ ကမ္ဘာဦး အခါ၊ ရေမျက်နှာပြင် မှ
စုန်၍စုန်၍ တက်သော အရာကို ထူပထူပါဟု သုံးနှုန်း
ခဲ့၏။ ဘကြီးတော်ဘုရား လက်ထက်တွင် ထင်ပေါ်သော
ကဗျာဆရာ ဦးကြင်ဥကလည်း သူရေးသည့် ပဒေသာ
သီချင်းတွင်- ထူပလယ် ထူပ၊ ကျောက်ဂူဝ မှာ၊ ဟူ၍
ကျောက်သဲ၊ ကျောက်သလဲ့နှင့် ။ ။ ဟူ၍ ဂူဝ ထိပ်မှာ
အထွတ် အထွတ် တက် နေ သော ကျောက်ချွန် တို့ကို
ထူပလယ် ထူပဟု စပ်ဆိုခဲ့သည်။

စပါးပုံ၊ ကောက်ရိုးပုံများကဲ့သို့

သိဟိုဠ်ကျန်းသို့ အရှင်မဟာမဟိန္ဒထေရ် ကြွရောက်၍
သာသနာပြုသဖြင့် သာသနာတော်ထွန်းကားလာသော

အခါ သီဟိုဠ် ဘုရင် ဒေဝါနံ ပိယတိဿ မင်းကြီးက
ထူပကို တည်ထားရာမှာ ဘယ် ပုံပန်းမျိုး တည်ထားရ
ပါမည်နည်းဟု လျှောက်ထားသော အခါ ဝိဟိရာသီနှင့်
အတူ တည်ထားရမည်ဟု အရှင်မဟာမဟိန္ဒ ထေရ်က
ဟောကြောင်းကို ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ၌လည်းရှိသည်။
ဤဝိဟိရာသီဟူသော စကားတွင် ရာသီဟူသော နောက်
စကား၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ အစုအပုံ ဖြစ်၏။ ဝိဟိ ဟူသော
ရှေးစကားမှာကား ကောက်စပါးဟူ၍ လည်းကောင်း၊
စပါးပင် ဟူ၍ လည်း ကောင်း အနက်နှစ်မျိုး ထွက်၏။
ပထမ အနက်အလို ထူပကို တည်လျှင် စပါးပုံနှင့် တူ
အောင် တည်ရမည်၊ ဒုတိယ အနက်အလို ကောက်ရိုးပုံနှင့်
တူအောင် တည်ရမည်ဟု ဆိုလို၏။ စပါးပုံ ဖြစ်ဖြစ်၊
ကောက်ရိုးပုံ ဖြစ်ဖြစ် အထက်သို့ မြင့်တက်မှုမောက်သော
အရာချည်းသာဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ ပါဠိလိုထူပ၊ မြန်မာလို
ပုထိုးဟု ဆိုလိုက်လျှင် အထက်သို့ မြင့်တက်သော အရာ
ဟူ၍ သိမြင်ကြ၏။ သိမြင်သည့် အတိုင်းလည်း အနက်
သဘော မှန်၏။

ပုထိုးနှင့်စေတီ ထူး၊ မထူး

ဤပုထိုးသည်လည်း ပူဇော်အပ်သော အရာပင်ဖြစ်၍
စေတီဟူသော အမည်ကို ရနိုင်၏။ စေတီဟူသော
အမည်မှာ ပြခံပြီးသော အတိုင်းပင် ပုံပန်းသဏ္ဌာန်ဖြင့်
မှတ်သားရခြင်း မရှိဘဲ ပူဇော်ခြင်း သဘော ဖြင့်သာ
မှတ်သားရ ပေသည်။ ဤပုထိုးသို့ ရောက်သော အခါ

စေတီနှင့် ပုထိုးနှစ်မျိုး အခေါ်အဝေါ် ရောနှောသည်။ သဘောအခြေခံမှာ ကွာခြားလျက်ရှိ၏။ ပုထိုးမှာ စပါးပုံ၊ ကောက်ရိုး မှုံ နှင့် တူအောင် လူများက သဲ၊ အုတ်၊ ကျောက်၊ အင်္ဂတေတို့ဖြင့် ကြံဆောင် ပြုလုပ်ထားသော အရာဝတ္ထုသာ ဖြစ်၏။ စေတီမှာကား သဘာဝအရင်းခံ အားဖြင့် စေတီဖြစ်၍ နေ၏။ လူတို့ ပြုလုပ်ပေးခြင်း နှင့် မဆိုင်။ သို့သော် ပုထိုးကဲ့ပင် စေတီဟု ခေါ်နိုင်ခြင်းကို အစွဲပြုကာ စေတီကဲ့လည်း အထက်သို့ ချွန်တက်သော အထည်ဝတ္ထု ဟူ၍ လူတို့၏စိတ်မှာ ထင်မြင် လာကြ၏။ သို့ထင်မြင်သည့်အတွက် စေတီနှင့်ပုထိုး မည်သို့ ထူးခြား ပါသနည်း ဟူသော ပြဿနာပင် လောကမှာ ပေါ်ပေါက် လာ၏။ ပင်းယမြို့ မြန်မာ သက္ကရာဇ် ခုနစ်ရာ ကျော်တွင် လေးစီးရှင် ကျော်စွာမင်း လက်ထက် ထင်ပေါ် ကျော်စောလှသော စတုရင်္ဂဗလ အမတ်ကြီးသည် မိမိ ရေး သား အပ် သော အဘိဇ္ဇာနိ ဋီကာ ကျမ်း တွင် မုခ်ထွက်မပါသော အရာကို စေတီခေါ်၍ မုခ်ထွက် ပါသည်ဖြစ်စေ၊ မပါသည်ဖြစ်စေ ထူပဟု ခေါ်သည်။ သို့မဟုတ် ပုထိုးခေါ်သည်ဟု ရေးသားထား၏။

ဤ ဋီကာ စကား ၏ ဆိုလိုရင်းမှာ အထက်သို့ ချွန်တက်သော အထည်ဝတ္ထု ဟူသမျှကို မုခ်ထွက်ပါသည် ဖြစ်စေ၊ မပါသည်ဖြစ်စေ ထူပ ခေါ်ရမည်၊ စေတီဗမ္မာကား မုခ်ထွက်မပါမှသာ ခေါ်ရမည်ဟု အဓိပ္ပာယ်

ရ၏။ ဤအလို စေတီဟူသည်လည်း အထက်သို့ချွန်တက်
သော အရာဝတ္ထု မျှသာ ဖြစ်၍ နေ၏။ စင်စစ်မှာ
အထက်သို့ ချွန်တက်မည်ဝေးစွာ၊ မြေပြင်မှာ ဖြစ်စေ၊
ကျောက်သားအပြင်မှာ ဖြစ်စေ ချိင့်၍ နိမ့်၍ ထင်နေ
သော စက်တော်ရာကိုပင် ပါဒစေတီဟုခေါ်သည်။ ဤ
အဘို့ခန့်ဋီကာ ဆရာကြီးသာ စေတီကိုလည်း အထက်
သို့ ချွန်တက်သော အရာဝတ္ထု ဖြစ်သည် ဟူ၍ ပုထိုး
သဘောနှင့် ရောနှော ဖွင့်ဆိုသည်မဟုတ်၊ ပြခဲ့ပြီးသော
ဝိနည်း သာရတ္ထ ဒီပနီ ဋီကာဆရာကြီးလည်း စေတီကို
ပုထိုးသဘော ရောနှောဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။ ဖွင့်ဆိုဟန်တား-
အထက်သို့ မြင့်တက်လာအောင် သဲ၊ အုတ်၊ ကျောက်၊
အင်္ဂုတေတို့ဖြင့် ထပ်ဆင့်စီစဉ်၍ ပြုလုပ်ရခြင်းသည် ထူပ
သဘော ပုထိုးသဘော ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရား အသုံး
အဆောင်များကို အတွင်းကဌာပနာ၍ မြင့်တက်အောင်
ပြုလုပ်လိုက်လျှင် ပရိဘောဂ-ပုထိုးသာ ဖြစ်ရမည်။ ထို
ပုထိုးကိုပင် စေတီသဘော ရောနှောကာ ပရိဘောဂ
စေတီဟု ဖွင့်ဆိုထားခြင်း ဖြစ်၏။

ဓာတ်တော်တို့ကို ဌာပနာသွင်းကာ မြင့်တက်အောင်
ပြုလုပ်သော အရာဝတ္ထုဖြစ်လျှင် ဓာတုစေတီခေါ်သည်။
တရားတော် တို့ကို ဌာပနာသွင်းကာ မြင့်တက် လာ
အောင် ပြုလုပ်သော အရာဝတ္ထုဖြစ်လျှင် ဓမ္မစေတီခေါ်
သည်ဟု ဆိုရာမှာလည်း ပုထိုးနှင့်စေတီသဘော ရောနှော
ကာ ပြဆိုခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။

ဤအရာမှာ ရှေးဦးကာ ဆရာကြီးများ ငင် စေတီနှင့် ပုထိုး နှစ်မျိုးရောနှော ရေးသားခဲ့သည်ကို ထောက်လျှင် ယခု နောင်လာ နောက် သားများ မှာ စေတီ နှင့် ပုထိုး နှစ်မျိုးရောနှော ရှုပ်ထွေးနေရခြင်းသည် အံ့ဩဖွယ်ရာ မဟုတ်တော့ပါ။ စေတီနှင့်ပုထိုး ရောနှော ရှုပ်ထွေးခြင်း မရှိရအောင် ယခုပြသော စာတမ်းကို အထပ်ထပ် ဖတ်ရှု ကာ သတိပညာကို အသုံးပြုကြစေလိုပါသည်။

ဉာဏ်ရှင်း လင်း သည် ထက် ရှင်းစေရန် ထပ်မံ၍ အကျဉ်းချုပ် ပြလိုသည်မှာ လောက၌ ရတနာ သုံးပါး နှင့် စပ်သည်ဖြစ်စေ၊ မစပ်သည်ဖြစ်စေ လူအများပူဇော်မှု ပြုကြရာ မှန်သမျှကို စေတီဟု ခေါ်သည်။ စေတီပုံပန်း သဏ္ဌာန်ကို မှတ်သား ပြောဆိုနေရန် မလို၊ ပြောဆို၍ လည်း မဖြစ်၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အရာအမျိုးမျိုး ပါဝင်၍ နေသောကြောင့်တည်း။

ထုပိကာမှ ဒုပိကာ

ထူပဟူသည်ကား-ရတနာသုံးပါးနှင့် စပ်သည်ဖြစ်စေ၊ မစပ်သည်ဖြစ်စေ အထက်သို့ မြင့်မောက် ချွန်တက်သော အရာဝတ္ထုမှန်သမျှ အားလုံးပင် ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ ဆွမ်း ခွက် အလယ်တွင် ဆွမ်းချွန်တက်နေသော အရာကလေး ကို ထူပကဟု ဘုရား ဟောတော် မူကြောင်း ပြခဲ့ပါပြီ။ ယခုကာလ တန်ဆောင်း၊ ဖြာသင်္ခများ၏ အထက်သို့

ချွန်တက်သော အရာကို ထုပ်ကောဟုခေါ်ရာမှာ စကား
ရွှေ့လျော့ကာ ဒုပ်ကောဟု ခေါ်နေကြ၏။

သတိပြုရန် အချက်ကလေး တစ်ခုကား စေတိယဟူ
သော စကားနှင့် စေတိ ဟူသော စကား နှစ်ရပ်သည်
အဓိပ္ပာယ် တစ်ထပ်တည်း ကျ၏။ စေတိယ ခေါ်တိုင်း
စေတိခေါ်နိုင်သည်။

စေတိနှင့်ထူပ ထူးပုံ

ထူပဟူသော စကားနှင့် ပုထိုးဟူသော စကားနှစ်ရပ်
သည်ကား အဓိပ္ပာယ်တစ်ထပ်တည်းမကျချေ။ လောက၌
ချွန်တက်သော အရာမှန်လျှင် ရတနာသုံးပါးနှင့်စပ်စပ်၊
မစပ်စပ် ထူပဟူ၍ ခေါ်မည်သာ၊ ထူပခေါ်တိုင်း ပုထိုး
ဟူ၍ကား လိုက်၍မခေါ်သင့်ချေ။ မခေါ်ကြချေ။ ပုထိုး
မှာ ရတနာသုံးပါးနှင့်စပ်၍ ချွန်တက်သော အရာဝတ္ထု
ကိုသာ ခေါ်တော့သည်။ ရှင်းသည်ထက် ရှင်းအောင်
ကျဉ်းသည်ထက် ကျဉ်း၍ ပြောရလျှင် ပုံပန်း သဏ္ဌာန်
လုံးသည်ဖြစ်စေ၊ ပြားသည်ဖြစ်စေ ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်နေ
ပါစေ အများပူဇော်ရာမှန်က စေတိယဖြစ်၏။ အများ
စုဇော်သည် ဖြစ်စေ၊ မပူဇော်သည် ဖြစ်စေ မြင့်မောက်
ချွန်တက်၍ နေသော အရာဌာနမှန်က ထူပချည်းသာ။
ဤကား စေတိယနှင့် ထူပအထူးတည်း။



အခန်း (၂)

ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာလူဒါနိးမှ မြောက်ပုံ

ယခုခေတ်ကာလတွင် ဘုရားသခင်သက်တော်ထင်ရှား မရှိတော့ပါဘဲလျက် သံဃိကဒါနတွင် ဗုဒ္ဓပမုခညာတော သံဃိက—ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃိကအလှူဒါန ပြုရာ ဟု ဆိုသည်မှာမှန်ပါသလောဟု မေးဖွယ်ရာရှိပါသည်။

ဘုရားဓာတ်တော်ရှိသော ဆင်းတုတော်မြတ် စံသည့် ကို ဘုရားနေရာတွင် ထား၍ ဦးစွာပထမလှူ၍ ရဟန်း သံဃာများကို လှူလျှင် ဘုရားအမှူးရှိသော နှစ်ဘက် သံဃိကအား လှူဒါန်းသည် မည်ပါသည်။

ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံသည်မှာနှစ်ပေါင်း(၂၅၀၀)ကျော် ရှိပြီဖြစ်သည်မှာ မှန်သော်လည်း အဋ္ဌကထာဆရာ အဆို အရ ဘုရား ဓာတ်တော် ရှိသော ဆင်းတုတော်နှင့် ဓာတ်တော် မရှိသော်လည်း စေတီ၊ ရုပ်ပွား၊ ဆင်းတု တော်များကို စိတ်ကနည်ထား၍လှူလျှင် ဗုဒ္ဓပမုခ-ဘုရား အမှူးရှိသော သံဃိကဒါနအလှူ မြောက်သည်ဟုဆိုလို ပါသည်။

စိတ်ကူးဖြင့် ဘုရားကို လှူခဲ့သော အလောင်းတော် စကြာခင်း၊ မာရ်နတ်ဖန်ဆင်းသော ဘုရားပုံတော်အတုကို ကြည့်၍ ကျွတ်တမ်းဝင်သော ဖုဿရေဝတမထေရ် ဝတ္ထု

များကို ထောက်ရှု သက်တော်ထင်ရှား ရှိတော်မူသော
ဘုရားစေတီ၊ ရုပ်ပွား၊ ဆင်းတုတော် များ ၌ ကြည်ညို
သဒ္ဓါ တူမျှပါမူ အကျိုးပေးတူပါသည်။

စေတီရုပ်ပွား ဘုရားမည်ပုံနှင့်

စေတီ အမျိုးအစားများ

လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ မြတ်နိုး ပူဇော် အပ်သော
ကြောင့် စေတီယဟု မည်ပါသည်။

ယင်း စေတီနှင့် ပတ်သက်၍ စေတီ တည်ထိုက်သော
အကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်၍ ကာလိဂ်ဗောဓိဇာတ်၌—

၁။ ဘုရား၏ သားတော်၊ စုယ်တော်၊ ဓာတ်တော်
စံသော ကိုယ်တော်မြတ်ဆိုင်ရာ အစိတ်အပိုင်း
များကို— သာရီရိကစေတီ၊

၂။ ဘုရားရှင် အသုံးအဆောင် ပရိက္ခရာ၊ ကျောင်း
တော်၊ ဗောဓိပင် စသည့်များ— ပရိဘောဂ
စေတီ၊

၃။ ကိုယ်စံးတော်ဖြစ်သော ရုပ်ပွား ဆင်းတုတော်
များကို ဥဒ္ဓိယစေတီ ဟူ၍ (၃)မျိုး ပြုထား
ပါသည်။

သာရတ္ထဒီပနီ ဋီကာအလိုအရမူ -

(၁) ပရိဘောဂစေတီ၊

(၂) ဓာတုစေတီ(သာရီရိကစေတီနှင့်အဓိပ္ပာယ်တူ)

(၃) ဓမ္မစေတီ (ဓမ္မက္ခန္ဓာရုပ်သောင်းလေးထောင်
ဟူ၍ စေတီ(၃)မျိုး ပြပါသည်။

ဥပရိပဏ္ဏာသ ပုဒ္ဓဏ္ဍာဝါဒသတ် အဋ္ဌိကဏာ၊ နိဒါန
ဝဂ္ဂ သံယုတ်အဋ္ဌကထာတို့ အလိုအရမူ -

(၁) ဓာတုစေတီ- ဘုရားရှင်၏ ဓာတ်တော် များ၊
ရဟန္တာများ၏ ဓာတ်တော်များကို ဌာပနာ
ထားသော စေတီ၊

၂။ ဓမ္မစေတီ - ဘုရားရှင် ဟောကြားခဲ့သော
ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း (၈၄၀၀၀) တရားများ၊

(၃) ဥဒ္ဓိဿကစေတီ - ဘုရားရှင် ကိယ်စံး ရည်စူး
တည် ထား သော စေတီ ရုပ် ပွား ဆင်း တု
တော်များ၊

(၄) ပရိဘောဂစေတီ - ဘုရားရှင် အသုံးအဆောင်
များကို ဌာပနာထားသော စေတီ၊

(၅) ပါဒစေတီ - ဘုရားရှင်၏ခြေတော်ရာစေတီများ
ဟူ၍ ငါးမျိုးပြပါသည်။

စေတီထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ

စေတီတည်တိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပတ်သက်၍
သုတ်မဟာဝါတွင် -

(၁) ဘုရား၊

(၂) ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊

(၃) အရိယာ တပည့်သံဃာများ - ယင်း သုံး ပါး
ဆိုင်ရာ အသုံးအဆောင်များ၊

(၄) လူတို့ ပူဇော် ထိုက်သော စကြာမင်း ဟူ၍
(၄)မျိုး ဖော်ပြထားပါသည်။

သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌကထာ နှင့် ဝိနည်း အဋ္ဌကထာ
တို့တွင် -

- သီလ ရှိသော ပုထုဇဉ် ရဟန်း အား လည်း
ကိလေသာကင်းသော ရဟန္တာကဲ့သို့ပင် ပူဇော်
ထိုက်သည်။

- ရဟန်းတို့၏ အသုံးအဆောင်များသည် သာမဏေ
နှင့် လူတို့အတွက် စေတီထိုက်၍ပူဇော်အပ်သည်။

ဤ စကားနှစ်ရပ်ဖြင့် ပုထုဇဉ်သီလဝန္တ ရဟန်းတော်
များနှင့် ယင်းတို့၏ အသုံးအဆောင်များ သည် လည်း
စေတီထိုက်သည်ဟု မှတ်ယူရပါမည်။

ဘုရား-စေတီ ပူဇော်ရ ကျိုးများ

(က) စကြာမင်းကြီး၏စိတ်ကူး ဘုရားပူဇော်အကျိုး

ဂေါတမဘုရား နှလောင်းသည် တစ်ခုသောဘဝဝယ်
တိလောက ဝိဇယမည်သော စကြာမင်းကြီး ဖြစ်ခဲ့ဖူး

သည်။ ထိုမင်းကြီးသည် မြင့်မြတ် ဆန်းကြယ် စေတနာ ကြွယ်ဝသော မင်းကြီး ဖြစ်သည်နှင့်အညီ မြောက်မြားစွာ သော ဘုရား၊ ပစ္စေကဗိဇ္ဇာ၊ သံဃာတော် များ ကို ဉာဏ်၌ ထင်မြင်လာအောင် စိတ်ကူး၍ နှစ်သက်ကြည်ညို ရှိသောစွာ ရှိခိုးပူဇော်သည်။

ထိုနောက် ဝေဇယန္တာ နန်းပြာသာဒ်ကြီးကို အထပ် များစွာ ဖန်ဆင်းသည်။ ထိုအထဲတွင် ပန်းအိုး၊ ရေချိုင့် များနှင့် အခင်းမျိုးစုံကို ခင်းကာ မိမိပင်ဖိတ်ချက် အရ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗိဇ္ဇာ၊ သံဃာတော် များ ကြွလာ ပြီး ရှေ့ပလ္လင်တော်များဝယ် ထိုင်နေတော်မူပုံများကို အသီး သီး စိတ် ကူး ပြီး နောက် တိစိဝရိက် သင်္ကန်းနှင့် တကွ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘေဇာဇဉ် ချိုချဉ်ရသာ အဖြာဖြာ တို့ကို စိတ်ကူးဖြင့် အားပါးတရ လှူဒါန်းလေသည်။

ထိုနောက် မိမိဗိမာန်ကြီး တိုက်ခန်း အသီးသီးဝယ် ကိန်းအောင်းတော် မူနေကြပုံ၊ အချို့က စျာန်ဝင်စား နေကြပုံ၊ အချို့က ပြဿနာများ မေးနေကြ၊ ဖြေနေ ကြပုံများ၊

- ဗိမာန်လေးမျက်နှာတွင် ရေကန်၊ ဥယျာဉ်တော် နှင့်တကွ ရောင်စုံ မီးတိုင်များ၊ ကရုန်၊ သီဆို တီးမှုတ် ကြသော ပရိသတ်များ၊ လာရောက် ပူဇော်နေကြသော လူ၊ နတ်၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မာ၊ နဂါး၊ ဂဠုန်၊ ကုမ္ဘက်၊ ယက္ခ၊ ဂန္ဓဗ္ဗ စသော

ပရိသတ်များနှင့် တကွ ထိုပရိသတ်တို့အား မိမိ
(စကြာ) မင်းက သူပြုသမျှ ကု သိုလီ များ ကို
အမျှ ပေးဝေနေကြပုံ စသည်ဖြင့် အားပါးတရ
စိတ်ကူးဖြင့် ပြည့်စုံစွာ ဖန်ဆင်း ကြည်ညို တော့
သည်။

- စိတ်ကူးဖြူ လှူသော ဤကောင်းမှုကြောင့်ပင်
စကြာ မင်းကြီး နတ်ရွာစံ ကံ တော် ကုန်သော
အခါဝယ် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရသည်။

ဤစိတ်ကူး ကုသိုလ်ကြောင့် လူ့ နတ် ဘဝ တို့၌
ကျင်လည်ရပြီး အခြား လူ့ နတ်တို့ထက် သာလွန်သော
အဆင်း၊ ပညာ၊ ဥစ္စာတို့ကို ရရှိပြီး ပြည့်စုံစွာ ခံစား
ရသည်။

(ဗုဒ္ဓအပါဒန်)

ဖန်ဆင်းပုံတော်ကို အာရုံပြု

ကြည်ညိုရသောအကျိုး

တစ်ချိန်တွင် ဖုဿရေဝတမည်သော ရဟန်းတစ်ပါး
သည် စေတီရင်ပြင်ကို တံမြက်လှည်း၍ သန့်ရှင်းသော
စေတီအပြင်ကို ကြည့်ကာ သက်တော်ထင်ရှား ဘုရားကို
အာရုံပြုကာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းနေလေသည်။

မာရ်နတ် သည် နှောင့်ယှက် လိုသော သဘောဖြင့်
မျောက်ညှိကြီးဟန် ရှောင်၍ လည်းကောင်း၊ နွားအို

ယေဘင် ဆောင်၍လည်းကောင်း၊ အလွန်အရုပ်ဆိုးသော
ယောကျ်ားယောင် ဆောင်၍လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓရေဝတ
ရဟန်းကို (၃)ကြိမ် ကိုယ်ထင်ပြုသည်။

‘ဤ လိုလူမျိုး ဒီနယ်မှာ မမြင်ဖူးဘူး၊ မာရ်နတ်
ဖြစ်လေရော့သလား’ဟု စဉ်းစားပြီး မေးရာ မာရ်နတ်
က ဟုတ်မှန်ကြောင်း ဝန်ခံသည်။

‘မာရ်နတ်ဖြစ်က သင်သည် ဘုရားကိုမှီသည်၊ ဘုရား
ကို ဖန်ဆင်းပြပါ’ဟု မေတ္တာရပ်ခံသည်။

‘တကယ် တူအောင် မဖန် ဆင်း ပြ နိုင် ပါ၊ အတူ
လောက်သာ ပြနိုင်ပါသည်’ဟု ပြော ပြီး ဖန် ဆင်း ပြ
နိုင်သည်။

‘အတူသော်မှ ဤမျှသပ္ပာယ်လျှင် ကိလေသာအညစ်
အကြေးကင်း၍ သန့်ရှင်းသော ဘုရားရှင် အစစ်မှာ
အဘယ်မျှ သပ္ပာယ်တော် မူမည်နည်း’ ဟု ကြံဆကာ
နှစ်သက်သော ပီတိဖြစ်၍ ထိုစဉ် ကိုယ် ဖြစ်-ပျက်တင်ပြီး
ဆည်းပူးပျားသော အခါ မကြာမီ ရဟန္တာ ဖြစ်
လေသည်။

စေတီ တည်ချက်ကိုး

လွန်ခဲ့သော ၁၁၈-ကမ္ဘာထက်တွင် အတ္ထဒဿီဘုရား
လက်ထက်တွင် သောဘနုပြည်သား တစ်ဦးသည် စေတီ
ကည်၍ ပူဇော်ခဲ့သောကောင်းမှုကြောင့် အပါယ်မလား

ရတဲ သာဝတ္ထိပြည်တွင် သူဌေးသား ဖြစ်လာပြီး ရဟန်း ပြု၍ ကေုဒါနမထေရ် အမည်ဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့သည်။

ဇောတိဇောတိ ပူဇော်ရကျိုး

ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ ကကုသန်ဘုရား လက်ထက်၌ ခေမာ ဝတီ ပြည်သားတစ်ဦးသည် ဘုရားဇာတိတော်ကို စေတီ တည် ကိုးကွယ်သဖြင့် ဂေါတမ ဘုရား လက် ထက် ၌ ကပိလဝတ်ပြည်၌ သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်ပြီး ရဟန်းပြု၍ ကိမ္ဗသမထေရ် အမည်ဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့သည်။

မဂါဒဇောတိ ပူဇော်ရကျိုး

လွန်ခဲ့သော ၉၂-ကမ္ဘာ တိဿဘုရား လက်ထက်တွင် ခေမပြည်သားတစ်ဦးသည် ဘုရားခြေတော်အတု ထုလုပ် ပူဇော် ခဲ့သော အကျိုးကြောင့် သာဝတ္ထိ ပြည် ဝယ် ဗြာဟ္မဏ မဟာသာလ အမျိုး၌ဖြစ်ပြီး ရဟန်းပြုသော အခါ ပဒသညက မထေရ် အမည်ဖြင့် ရဟန္တာ ဖြစ် လာသည်။

ပရိဘောဂဇောတိ ပူဇော်ရကျိုး

လွန်ခဲ့သော (၉၂)ကမ္ဘာ တိဿဘုရားရှင် လက်ထက် တွင် ခေမ ပြည်သား တစ်ဦးသည် ဗောဓိပင် စိုက် ပျိုး ကိုးကွယ်ခဲ့၍ သာဝတ္ထိပြည်၌ သူကြွယ်သားဖြစ်လာသည်။ ရဟန်းပြုသောအခါ အသနဗောဓိ မထေရ် အမည် ဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်လာသည်။

စေတီပျက် ပြင်ရကျိုး

လွန်ခဲ့သောကမ္ဘာတစ်သိန်း ပဒုမ္ပတ္တရာဘုရားလက်ထက်၊
ဟံသာဝတီပြည်သား တစ်ဦးသည် စေတီပျက်တစ်ဆူကို
ဦးစီးပြီး ပြုပြင်ခဲ့သော အကျိုးကြောင့် သာဝတ္ထိပြည်
ဝယ် သူဌေးသားတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပြီး ရဟန်းပြုသောအခါ
ပဏက်ရမထေရ် အမည်ဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့သည်။

သဲပုံစေတီ တည်ထားပူဇော်ရကျိုး

လွန်ခဲ့သော လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ထက်
တကျက်ရာဘုရားပွင့်တော်မူချိန်ဝယ် ဟံသာဝတီပြည်သား
တစ်ဦးသည် သဲပုံစေတီ တည်ထား ကိုးကွယ်ခဲ့သော
အကျိုးကြောင့် ကောသမ္ဘီပြည်၌ သောသကသူဌေး
ဖြစ်လာသည်။ ရဟန်းပြုသောအခါ ဝါဠုကမထေရ်
အမည်ဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်လာခဲ့သည်။

ရုပ်ပွားတော် ပူဇော်ရကျိုး

လွန်ခဲ့သော(၃၁)ကမ္ဘာ ဝေဿဘူဘုရား လက်ထက်
တွင် အနော်မာပြည်သား တစ်ဦးသည် ရုပ်ပွားဆင်းတု
တော် ပူဇော်ခဲ့သောအကျိုးကြောင့် သာဝတ္ထိပြည်သား
တစ်ဦး ဖြစ်လာသည်။ ရဟန်းပြုသောအခါ ပတ္တိမာ
မထေရ် အမည်ဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဓမ္မစေတီ ပူဇော်ရကျိုး

လွန်ခဲ့သော (၉၂)ကမ္ဘာ ဖုဿဘုရား လက်ထက်တွင်
ကာသိပြည်သား တစ်ဦးသည် ပိဋကတ်တော်များကို

ရေးသားပူဇော်ခဲ့သောအကျိုးကြောင့် ဂန္ထနိယမ မထေရ်
အမည်ဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့သည်။

ဘုရားရှင်တု ထုလုပ်ပူဇော်ရေးသားအကျိုး

- အပါယ်လေးပါး မလားရ၊
- မဇ္ဈိမတိုက်သား ဖြစ်ရသည်၊
- ယောကျ်ား ဖြစ်ရသည်၊
- ကိုယ်လက်အင်္ဂါ ချို့တဲ့သူမဖြစ်ရ၊
- ဒွန်းစဏ္ဍာန၊ သူ့ကျွန်အဖြစ်မျိုး မဖြစ်ရ၊
- ယုတ်သောအမျိုး၌ မဖြစ်ရ၊
- အဆင်းလှသည်၊
- ဘုန်းကြီးသည်၊
- ထက်သောပညာ ရှိရသည်၊
- လူအပေါင်း ချစ်ခင်မြတ်နိုးခံရသည်၊
- မြတ်သော လာဘ်လာဘရှိသည်၊
- ကျီ-ကျာဏ္ဍာနှင့် ပြည့်စုံရသည်၊
- ဆင်၊ မြင်း၊ နွား၊ စည်းစိမ်နှင့် ပြည့်စုံရသည်၊
- အကြံအစည်ဟူသမျှ အောင်မြင်ရသည်၊
- နတ်ဖြစ်သော နတ်မင်း၊ လူဖြစ်သော လူမင်း
ဖြစ်ရသည်၊
- အခြံအရံ ပေါ်သည်၊
- ပညာကြီးသည်၊
- တန်ခိုးကြီးသည်၊

- + အနာကင်းသည်၊
- အသက်ရှည်သည်၊
- + ခွန်အားကြီးသည်၊
- မြဲမြံသော ပညာရှိရသည်၊
- ရဲရင့်သည်၊
- အကြားအမြင် များသည်၊
- စကြဝတေးမင်း၊ ကေရာဇ်မင်း၊ ပဒေသရာဇ်မင်း
အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်ရသည်၊
- ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ ဆူပန်၍ရသည်၊
- + ချစ်ဖွယ်သော အသွင်ရှိသည်၊
- နောက်ဆုံး စျာန်မဂ်ဖိုလ်ရပြီး နိဗ္ဗာန်ကူးရသည်၊

ဇေတီကို သန့်ရှင်းပြုပြင်ရသည့် အကျိုး

- သိကြားမင်းအဖြစ် အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်ရသည်၊
- စကြဝတေးမင်းအဖြစ် အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်ရသည်၊
- ကေရာဇ်၊ ပဒေသရာဇ်အဖြစ်ကား မရေမတွက်နိုင်၊
- ကမ္ဘာတစ်သိန်းတိုင်တိုင် အပါယ်မလားပါ၊
- သံသရာ ကျင်လည်သရွေ့ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပြည့်စုံ
ရသည်၊
- ဖြစ်သမျှ စည်းစိမ် ယုတ်လျော့ခြင်းမရှိ၊
- ဖြစ်လေရာဘဝ ယာဉ်ရထားနှင့် ပြည့်စုံရသည်၊
- လူတို့ပူဇော်ခံရသည်၊
- သွားလေရာ ငုတ်၊ ဆူး မတွေ့မမြင်ရ၊

- နှုတ်စသော အနာမဖြစ်၊ ကင်းရှင်းသည်။
- လူ၊ နတ်ဘဝ၌ အံ့ဖွယ်သော စည်းစိမ်ကို ခံစားရသည်။
- လူ၊ နတ်ဘဝ၌ အဆင်းအရောင် လှပသည်။
- ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ တော့ကပ်သည်။
- မနှစ်သက်သောအရာများ မတွေ့ရ။
- ခန္ဓာကိုယ် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၍ ဟည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်။
- နောက်ဆုံးဘဝ၌ ရဟန္တာဖြစ်ရသည်။

စေတီပြုပြင်ခြင်း အဆုံးအဖြတ်

သေးငယ်သောစေတီတော်ကို ဖျက်တန်သည်ကိုဖျက်၍ ကြီးမားဖွံ့ဖြိုးအောင် တည်လုပ်ရာ အပြစ်ရှိ-မရှိ မန်လည် ဆရာတော်ထံ မေးလျှောက်ရာ မန်လည် ဆရာတော်၏ အဖြေမှာ....

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့ရ မန်လည်မြို့မ ပြာသာဒ်ကျောင်းကြီး ဆရာအိန်ရှိလိုက်သည်။ ကျောက်မြောင်းမြို့ ပုခန်းတိုက် နှစ်ပညာသာမီ အစရှိသော ဂိုဏ်းသံဃာနှင့် တကွ မြတ်စွာဘုရား အကျိုးတော်ဆောင် ဥက္ကဋ္ဌ လူကြီးများမှစ၍ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမအပေါင်းတို့

လျှောက်ထားချက်(၁)အရ သီပေါဘုရင်မင်းတရားကြီး၏ ရာဇမုနိ စေတီတော်မြတ် သည် ဟောင်းနှမ်းသေးငယ်သည် ဖြစ်၍ ကြီးမားမြင့်မြတ် ဖွံ့ဖြိုး သပ္ပာယ်

ကောင်းမွန်စွာ ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း အကျိုးငှာ ပယ်ဖျက်
တန်သည်ကို ပယ်ဖျက်၍ ကြီးမားမြင့်မြတ်သပ္ပာယ် ဖွံ့ဖြိုး
စွာ အုတ်၊ အင်္ဂုတေအုတ်မြစ်တို့ဖြင့် ချထားခြင်း၌ ပဒုဋ္ဌ
စေတနာမဟုတ်၊ အပဒုဋ္ဌ အနုဂ္ဂဟ စေတနာဖြစ်၍ တစ်စုံ
တစ်ခု အပြစ်ရှိ၏ဟု မဆိုရာ၊ ကုသိုလ်တရား များ စွာ
ဖြစ်၍ နတ်ချာသုဂတိ အကျိုးသာ ရှိရာ၏။

မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ၊ မနောသေဋ္ဌာ မနောမယာ။
မနုဿာ စေ ပဿန္တေန၊ ဘာသတိဝါ ကဗျေတိဝါ။
တတော နံ သုခမန္တတိ၊ ဆာယာဝ အနုပါယိနိ။
ဟူသော ဓမ္မပဒပါဠိတော်--(၁၃)

န ပဋိစ္စ ကမ္မံ ဖုသတိ၊ မနော စေ နပုဒုဿတိ။
အပ္ပေ၊ သုက္ကဿ ဘဒြာသ၊ န ပါပံ မုပလိမ္မတိ--
ဟူသော တိတ္ထိရဇာတ် ပါဠိတော် (ဇာ ၁-၁၀၂)

စေတော ပဿာဒ ဟေတုဟိ၊ သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ သုဂ္ဂတိ။
ဟူသော ဣတိဝုတ်ပါဠိတော် (၂၀၅)

အဟောင်းအနွမ်း စသည်တို့ကို ပြုပြင်ရခြင်းကြောင့်
အသက်ရှည်ခြင်း၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးခြင်းစသော ပစ္စုပ္ပန်
အကျိုးကိုလည်း မဟာဝင် ဝသဘမင်းကို ထောက်၍
သိလေ။

(၂) အရ လောကမာရဇိနံ ဇုပံ ပွားတော် သည်
ရာဇမုနိ စေတီတော်မြတ်၏ မုခ်အတွင်း၌ ကျိန်းစက်တော်
မူရာ လောကမာရဇိနံ မြတ်စွာဘုရားပွဲတော်မှ ရရှိသော
ဘဏ္ဍာတော်များကို ရာဇမုနိ စေတီတော်မြတ်၌ ပြုပြင်၍

၎င်း လောကမာရဇိန် ရုပ်ပွားတော်မြတ် အလှည့်ကျ ကျိန်းစံတော်မူရန် လေးမျက်နှာမှန် တံကဲတော်ကြီးထပ်၍ ပြုပြင်ခြင်း၌လည်း စေတီတစ်ဆူတည်း၏အဖြစ် ရှိသောကြောင့် ‘စေတီယဿ ပရိဏတံ အညစေတီယဿ ဝါ သံဃဿ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ ပရိဏာမေတိ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ-ဟူသော(ဝိ ၁၊ ၃၈၀)သိက္ခာပုဒ်နှင့် မငြိရာ-

(၃) အရ မူလတည်ထားရင်း သီပေါမင်းတရားကြီးနှင့်တကွ မိဖုရား စသည်တို့ကို မပန်ကြားဘဲ ၎င်းရာဇမုန် စေတီတော်မြတ်ကို ဖုံးအုပ်၍ တည်ထားခြင်း၌.... ဗုဒ္ဓါ လောကေ သမ္ပပုဇ္ဈော၊ ဟိဘာယ သဗ္ဗပါဏိနံ- အစရှိသည်ဖြင့် ကျမ်းဂန် များစွာ လာသောကြောင့် ဘုရား၊ ပရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညိုမြတ်နိုး ချီးမြှောက်ရာ ဒါယကာ၊ မိဘ စသည်တို့ကို ပန်ကြားခြင်းသည် လောကဝတ်မျှသာ ဖြစ်၏၊ ဓမ္မဝတ် မဟုတ်။

ဓမ္မဝတ်အားဖြင့် တစ်စုံတစ်ယောက်ကို မပန်ကြားဘဲ အဓိကဿ မရွေး ကြည်ညိုတိုင်း၊ ပူဇော်တိုင်း၊ ချီးမြှောက်တိုင်း ကုသိုလ်တရား ဖြစ်ပွားကြသည်သာတည်း။ မြတ်စွာဘုရားကြီး ကိုလည်း ဒကာ၊ ဒကာမတို့ မပန်ကြားဘဲ အတိုင်းတိုင်း အပြည်ပြည် အရပ်ရပ်ကို ပင့်သွား ပူဇော် ကြ ကြောင့် တရားကျမ်းဂန် များစွာ ရှိသည်၊ အကျဉ်းမျှသာတည်း။

၁၂၀၂-ခု၊ ဒုတိယဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁၀-ရက်နေ့ပြီး၏၊

(ဝိသဇ္ဇနရာသီ ကျမ်းစာ= ၄၅၇-၄၅၈)

အခန်း (၃)

ဘဏ္ဍာတော် အမျိုးအစားများ

သံဃာဘဏ္ဍာနှင့် ဘုရားဘဏ္ဍာ

အချို့ မြို့နယ်ဒေသတို့တွင် ရှိသော ဘုရားစေတီများ သည် ဘုရားဝင်း သီးသန့် မဟုတ်မူ၍ ကျောင်းဝင်းထဲ မှာပင် တည်ရှိသည်။ ထိုဘုရားနှင့်ပတ်သက်သော ဘဏ္ဍာတော် ငွေကြေး စသည်တို့ကိုလည်း ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်သော ရဟန်းတော် (သို့မဟုတ်) ဂေဟကအဖွဲ့ဝင်များသည် သံဃာဘဏ္ဍာ နှင့် ဘုရားဘဏ္ဍာတို့ကို ရောနှော၍ ထားရှိ သိမ်းဆည်းတတ်ကြလေသည်။

ထိုသို့ ထားရှိသော် ဘုရားစေတီ ပြုပြင်ပြင်ဆင်ရာ၌ ဘုရားငွေ မလုံလောက်က သံဃာကို ပန်ကြား၍ သံဃာဘဏ္ဍာဖြင့် ပြုပြင်ကောင်းသည်။ သို့သော် သံဃာ့ ကိစ္စကိုမူ ဘုရားငွေယူ၍ မစီမံရပေ၊ မသုံးစွဲရပေ။ (ဝိ၊ ၄၊ ၄၊ ၂၅၄)

သို့သော် ခေတ္တခဏ အားဖြင့်ကား ဘုရားဘဏ္ဍာငွေကို ယူ၍ သုံးစွဲကောင်းသည်။

ဤသည်ကို ထောက်၍ ဘုရားပစ္စည်းသည် သံဃာ့ပစ္စည်းထက် မြင့်မြတ်ကြောင်းထင်ရှားပါသည်။ သံဃာက ပစ္စည်းကို မရိုမသေ အလွဲသုံးစားပြုရာ၌ ကြောက်

မက်ဖွယ် ကောင်းသည်ထက် ဘုရား ဘုဏ္ဏာတော်ကို မရှိ
မသေ အလွဲသုံးစားပြုကာ သာလွန်၍ ကြွေးကန်မက်ဖွယ်
ကောင်းသည်ကို သတ်ပြုကြရပေမည်။ (ဝိ၊ဋ္ဌ၊၄၊၂၅၄)

ဘုဏ္ဏာတော် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရာ၌ လည်း
ဘုဏ္ဏာတိုက် တစ်ခုတည်း မှာပင် ဘုရားဘုဏ္ဏာ၊ သံဃာ
ဘုဏ္ဏာ ရှေ့ပြေး ထားပေ။ ဘုဏ္ဏာနှစ်မျိုးကို ယူ၍
ဘုဏ္ဏာတော်စောင့်ရှောက်ခံကို ပေးနိုင်ပါသည်။

ဘုရားစေတီ ဘုဏ္ဏာတော်ဖြင့် သံဃာ ဘုဏ္ဏာ ထက်
စောင့်ရှောက်ခံကို မပေးရပေ။ ဘုရားစေတီ ဘုဏ္ဏာတော်
ကို စောင့်ရှောက်ရင်း သံဃာဘုဏ္ဏာကိုပါ တစ်ပြိုင်တည်း
စောင့်ရှောက်မှု ပြီးသည်ဟုဆိုပါက စေတီတော် ဘုဏ္ဏာ
ဖြင့်ပင် စောင့်ရှောက်ခံ ပေးကောင်းသည်။ (ဝိ၊ဋ္ဌ၊၁၊
၃၄၁)

ဘုရားဘုဏ္ဏာနှင့် တရားဘုဏ္ဏာ

ဘုရားဘုဏ္ဏာနှင့် တရားဘုဏ္ဏာတော်များကိုမူ အပြန်
အလှန် ပူဇော်နိုင်သည်။ သာရတ္ထဒီပနီ ဋီကာ ဒုတိယ
ပါရာဇိက အဖွင့်ဝယ် တရားတော်၏ဥဋ္ဌာဖြင့် ဘုရားရှင်
အား ပူဇော်ခြင်းငှာ အပ်သလော- မအပ်သလော ဟု
ဆိုရာတွင်—

“ဝါသေဋ္ဌ...ဤဓိဗ္ဗကာယ တရားအပေါင်း ဟူသော
အမည်သည် စင်စစ် ဣဘုရား၏ အမည်တည်း”

“ဝက္ကလီ—စင်စစ် တရားတော်ကို မြင်းသာသူသည် ငါဘုရားကို ဖူးမြင်ရသူမည်၏”

“အာနန္ဒာ... စင်စစ် ငါဘုရားသည် သုတ်အဘိဓမ္မာကို လည်းကောင်း၊ ဝိနည်းကို လည်းကောင်း ဟောလည်း ဟောအပ်၊ ပညတ်လည်း ပညတ်အပ်ပြီ၊ ထိုသုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်းတို့သည် ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်သော အခါ၌ သင်တို့၏ဆရာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်”

“ငါဘုရားသည် ယခုအခါတစ်ပါးတည်းသာ ဆုံးမနေ၏၊ အဖန်ဖန် ဆုံးမတားမြစ်နေ၏၊ ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံသော်ကား ဤ ရှစ်သောင်း လေးထောင် ကုန်သော ဘုရားရှင်တို့သည် သင်ချစ်သားတို့ကို ဆုံးမရန်ကြံ ပေလိမ့်မည်၊ အဖန်ဖန် ဆုံးမတားမြစ်ကြ ပေလိမ့်မည်”

“စုန္ဒ... အကြင်ရဟန်းသည် အကြားအမြင် ဗဟုသုတ ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းသည် သင်တို့၏ တပည့်သာဝက မမည်၊ ထိုရဟန်းသည် သင်တို့၏ သုတဘုရားတစ်ဆူမည်၏”

ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏ ဤ အဆိုအမိန့်များ၊ ဆုံးမသြဝါဒများကို ထောက်ဆ၍ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်တိုင် ကတရားတော်ကို အလေးပြုထားသဖြင့် တရားတော်၏ ဥစ္စာဖြင့် ဘုရားရှင်ကိုပူဇော်ခြင်း၊ ဘုရား၏ ဥစ္စာဘဏ္ဍာဖြင့် တရားတော်ကိုပူဇော်ခြင်းသည် ပြုအပ်ပေသည်။

ဓမ္မက္ခန္ဓာ ရှစ်သောင်း လေးထောင်သည် ဘုရားရှင် အပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် မည်၍ တရားတော်ကို ဘုရားကဲ့သို့ သတ်မှတ်၍ ပူဇော်နိုင်ပါသည်။

ဓာတ္တဘေတင်္ဂ အမျိုးအစားများ

ဘုရားဘဏ္ဍာတော် ခွဲခြားသတ်မှတ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ မဟာမြတ်မုနိ ဘုရားသမိုင်း၌ မန္တလေးမြို့- အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ ဟံသာဝတီ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အောက်ပါ အတိုင်း (၆)မျိုး သတ်မှတ်ခွဲခြား၍ မိန့်မှာထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

- (၁) ပရိဘောဂ ဘဏ္ဍာတော်၊
- (၂) အနာမာသ ဘဏ္ဍာတော်၊
- (၃) ဝတ္ထက ဘဏ္ဍာတော်၊
- (၄) တတြုပ္ပာဒ ဘဏ္ဍာတော်၊
- (၅) ဥပနိက္ခေပ ဘဏ္ဍာတော်၊
- (၆) အာမိသ ဘဏ္ဍာတော်။

၁။ ပရိဘောဂ ဘဏ္ဍာတော်

အနာထပိဏ် သူဌေး ဇေတဝန်ကျောင်း လှူခြင်း၊ ဝိသာခါ ကျောင်းအမ ပုပ္ဖာရုံကျောင်း ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းခြင်း၊ ဇေတမင်းသား မုခ်ဦးပြာသင် လှူခြင်း စသည်တို့ကိုရည်၍ အာရုံခံတန်ဆောင်း၊ ဂန္ဓကုဋ်၊ ဇရပ်၊ သိမ်၊ ကျောင်း စသော အဆောက်အအုံများ၊ ပရိက္ခရာ ရှိပါးစသော အသုံးအဆောင်များ စသည်တို့သည် ပရိဘောဂ ဘဏ္ဍာတော် မည်သည်။

ယင်းပရိဘောဂ ဘဏ္ဍာတော်ကို (၂)မျိုး ခွဲခြားနိုင် ပါသည်။

- (က) ထာဝရဘဏ္ဍာ-ဂန္ဓကုဋိ၊ အာရုံခံတန်ဆောင်း၊
သိမ်၊ ဇရပ်၊ ကျောင်းစသည်တို့ ဖြစ်သည်။
- (ခ) အထာဝရဘဏ္ဍာ-ရဟန်းတို့ အသုံးအဆောင်
အမျိုးမျိုး၊ မင်းတို့၏ အသုံးအဆောင် အမျိုး
မျိုး၊ လူတို့၏ အသုံးအဆောင် အမျိုးမျိုး
စသည်တို့ ဖြစ်သည်။

ထာဝရဘဏ္ဍာဖြစ်သော ဂန္ဓကုဋိ၊ ကျောင်း၊ သိမ်၊
ဇရပ်တို့ကို ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်ပါက ဘဏ္ဍာထိန်းအဖွဲ့မှ
အတိုးအရင်း ပွားချထားသော ဥပနိက္ခေပဘဏ္ဍာတော်မှ
ယူ၍ ပြုလုပ်ရသည်။

ဆောက်လုပ် ပြုပြင်မည့်သူ ဒါယကာမရှိလျှင် သော်
လည်းကောင်း၊ ဥပနိက္ခေပ ဘဏ္ဍာတော် မရှိလျှင်သော်
လည်းကောင်း အိုမင်း ဟောင်းနွမ်းသော ဇရပ်၊ တန်
ဆောင်း တို့ကို စွန့်လွှတ်ရောင်းချ၍ ထိုမှရအပ်သောဝတ္ထု
ပစ္စည်းဖြင့် တစ်ဆောင် တည်းသော ခိုင်ခံ့သော တန်
ဆောင်း တို့ကို ပြန်လည် ဆောက်လုပ်ကောင်းသည်။

သို့သော် တစ်ဆူသော စေတီတော် ၏ ပရိဘောဂ
ဘဏ္ဍာတော်ဖြင့် အခြား တစ်ဆူသော စေတီတော် ၏
ပရိဘောဂတို့ကို ပေါင်း၍ မပြုလုပ်ရပေ။

အထာဝရပရိဘောဂ ဘဏ္ဍာတော်ဖြစ်သော ရဟန်း
အသုံးအဆောင်များ၊ မင်း၊ လူ စသည်တို့၏ အသုံး
အဆောင်များဖြစ်ကြသော ပိုး၊ဖဲ၊ ကတ္တီပါ၊ ကော်ဇော၊

ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်၊ စားပွဲစသော ပစ္စည်းများကိုမူ
လှပတင့်တယ်စွာ ကြည့်ညှိဖွယ်ဖြစ်အောင် ပြုတိုက်ဖွင့်ကာ
ခင်းကျင်း ပြုသထားရပါမည်။ လိုအပ်တာထက် ပို၍
ရှိသော် ဟောင်းနွမ်း ပျက်စီးသည်အခါ လဲလှယ် ရ
ဘဏ္ဍာတိုက်၌ သေချာစွာ သိမ်းဆည်းထားရမည်။

အထူးတရ ဘဏ္ဍာတော်တို့ကို စေတီ၌ အခြားလိုအပ်
သော အသုံးအဆောင်အတွက် ဘဏ္ဍာထိန်း လူကြီးများ
၏ စီမံလဲလှယ် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိသည်။

၂။ အနာမာသ ဘဏ္ဍာတော်

ဝိသာခါ ကျောင်းအမသည် ကိုးကုဋေ ကျော်သော
မဟာလ္လတာ တန်ဆာကို လှသောထုံးကို နှလုံးမူ၍ အလှရှင်
တို့သည် ကျောက် မျက် ရတနာ များ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ လက်
ကေ့စက်၊ လက်စွပ်၊ ပုတီး၊ နားတောင်း စသည် တို့ကို
လှူဒါန်းကြသည်။ ယင်းတို့သည် အနာမာသ ဘဏ္ဍာ
တော်များ ဖြစ်ကြသည်။

ဤ အနာမာသ ဘဏ္ဍာတော်များကိုမူ ဒါယကာတို့က
ဤအနာမာသဝတ္ထုတို့ဖြင့် စေတီတော်အား ရှေ့သင်္ကန်း
ကပ်လှူလိုပါသည် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မကိုဋ် တန်ဆာ
ဆင်လိုပါသည် ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုကြသည့်အတိုင်း
ဘဏ္ဍာတော်ထိန်းအဖွဲ့က လိုအပ်သလို စီမံခန့်ခွဲပြုလုပ်ပေး
ကြရလေသည်။

၃။ ဝတ္ထုကဘဏ္ဍာတော်

ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီးသည် ဥယျာဉ်တော်ကို လှူဒါန်း
သော ထုံးကိုနုလုံးမူ၍ လယ်ယာ၊ ဥယျာဉ်၊ အရံ၊ ခြံမြေ၊
လူနေအိမ် အဆောက်အအုံများကို လှူဒါန်းကြလေသည်။
ယင်းတို့သည် ဝတ္ထုကဘဏ္ဍာတော်များ ဖြစ်ကြလေသည်။

ယင်းပစ္စည်းများကို စီမံခန့်ခွဲရာတွင် သံသသန္တက ဖြစ်
သော ဂရုကဘဏ္ဍာတော်များကို အပြတ်မပေးကောင်း၊
မဝေဖန်ကောင်း၊ ဂဲလှယ်ဖလှယ်သည့် အဖြစ်သာ ပေး
ကောင်းသည်။ (ဝိ၊ ၉၊ ၄၊ ၇၇)

ဤသည်ကို ထောက်ဆ၍ စေတီယဉ်စာ ဝတ္ထုက
ဘဏ္ဍာတော်ဖြစ်သော လယ်ယာ၊ ဥယျာဉ်၊ ခြံမြေသည်
တို့ကို တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူအား အပြတ်မပေးရ၊
သို့ရာတွင် ဘဏ္ဍာထိန်းတို့က အကြောင်း အကျိုး တို့ကို
ဆင်ခြင်၍ တစ်ပါးသူတို့၏ လယ်ယာ၊ ခြံမြေ စသည်တို့နှင့်
လဲလှယ်ယူယူကား ယူကောင်းသည်။

ထာဝရပစ္စည်းကို ထာဝရပစ္စည်းဖြင့်သာ လဲလှယ်
ကောင်းသည်။ အထာဝရ ပစ္စည်းဖြင့် မလဲလှယ်
ကောင်းပေ။

ဆိုလိုသည်မှာ - စေတီတော်နှင့် ငဝးသောအရပ်တွင်
ရှိသော လယ်ယာမြေ စသည်တို့ကို စေတီအနီး ရှိသော
လယ်ယာမြေ စသည်တို့နှင့် လဲလှယ်ယူခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

စေတီယသန္တက ဝတ္ထက ပစ္စည်းတို့ကို နှစ်၊ လ၊ ရက်
ပိုင်းခြား၍ အဖိုးအခဖြင့် စောင့်ရှောက်သူ (ကံထရိုက်
သီးစားခပေးသူ) စသည်တို့အား သီးစား ချထား နိုင်
သည်။ ယာယီငှားရမ်းခွင့် ရှိသည်။

ထိုမှ ရသော ငွေဖြင့် ဘုရား ဝေယျာ ဝစ္စ များ ကို
ပြုပြင်စီရင်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

၄။ တတြပ္ပာဒ ဘဏ္ဍာစတိ

စေတီယသန္တက ဖြစ်သော လယ်ယာ အရံ၊ ခြံမြေ
လူနေ တိုက်တာ အိမ် စသည်တို့မှ ရသော အခကြေးငွေ
များ၊ ပရိဘောဂဘဏ္ဍာဖြစ်သော ဇရပ်၊ တန်ဆောင်း
စသည်တို့မှ ဖြစ်ပေါ်ရရှိသော အခွန်အခ ကြေးငွေများ၊
ဂန္ဓကုဋ်တိုက် အတွင်း၊ အပြင်နှင့်စပ်သော ပန်း၊ အမှိုက်
သရိုက်၊ ဖယောင်း၊ ရွှေမှုန့်၊ မြေမှုန့် စက္ကူ စသည် တို့မှ
ဖြစ်ပေါ် ရရှိသော အခွန်အခ ကြေးငွေ များ သည်
တတြပ္ပာဒဘဏ္ဍာတော်ဟု ခေါ်ဆိုရပေသည်။

ယင်းငွေများဖြင့် စေတီတော်၏ ဝတ္ထကဘဏ္ဍာတော်
များ ဖြစ်ကြသော လယ်ယာ၊ ဥယျာဉ်ခြံ၊ အရံ၊ အိမ်
စသည် တို့ကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်သူ တို့ကို လည်း
ကောင်း၊

စေတီတော်၏ ဘဏ္ဍာအမျိုးမျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်
ကြသော စာရေး စာချီ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ဥယျာဉ်မှူး၊

လုံခြုံရေးမှူး၊ စေ့အုပ်၊ အစေခံ သန့်ရှင်းရေး သမား စသော အမှုထမ်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊

စေတီယသန္တကနှင့် ပတ်သက်သော ရုံးပြင် ကန္နာ၊ ဆက်ဆံရေးကိစ္စတွင် ကုန်ကျရသောငွေများ၊ သွားလာရေး ခရီးစရိတ်များ၊ ဘုရား အမှုထမ်း တို့ စီမံ ခန့်ခွဲမှု အတွက် ကုန်ကျငွေများ၊ ဘဏ္ဍာထိန်း အစည်းအဝေး ကုန်ကျငွေများ၊ ဧည့်ခံစရိတ်များ စသည်တို့ကို ဤဘဏ္ဍာ တော်မှ ထုတ်ပေးရသည်။

သို့သော် အမှန်တကယ် ကုန်ကျသည်ထက် ပို၍ ယူခြင်း၊ ဘဏ္ဍာထိန်းလူကြီးဘို့ ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်ပြား၍ လည်းကောင်း၊ စည်းကမ်းမကျ ချွတ်ယွင်းမှု တို့ကြောင့် လည်း ကောင်း ပေါ်ပေါက် လာသော ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာ ကိစ္စအတွက် ကုန်ကျသော စရိတ်တို့ကို ဤဘဏ္ဍာမှ ထုတ်မယူရပေ။

စေတီယသန္တက ဆိုင်ရာ အစည်းအဝေး တို့၌ လည်း ပျော်ပွဲဝေး ထွက်သကဲ့ လည်းကောင်း၊ အလှူကြီးပေးနေသကဲ့သို့ လည်းကောင်း မသုံးစွဲကောင်းပေ။

စေတီတော်ကို မြှင်ဆင့်လုပ်ကိုင်သော ရဟန်းဖြစ်သူ ဆွမ်းခံရာမှ လည်းကောင်း၊ သံဃာဘက်မှ လည်းကောင်း သင့်တင့်မျှတသော ဆွမ်းမရပါမူ စေတီတော်၏ဘဏ္ဍာမှ သင့်တင့်မျှတရုံ- စားသောက်မှု လိုလောက်ရုံမျှ ယူ၍ စားသုံးနိုင်သည်။

၆၀ ဓာဏ္ဍာသိုလ်-သျှင်သီရိ

ငါတို့သည် စေတီတော်ကို ပြုပြင်နေသည်ဟု ဆိုပြီး
အမဲသားငါးစသည်တို့ကို ပျော်ပွဲစားသကဲ့သို့ ဝယ်ခြင်း၊
ကြော်လှော်ချက်ပြုတ်စားသောက်ခြင်းမျိုးကိုခွင့်မပြုချေ။
(ဝိ၊ ၉၊ ၄၊ ၂၅၆)

၅။ ဥပနိက္ခေပ ဓာဏ္ဍာတော်

စေတီတော် စသည်တို့ကို ပြုပြင်စီရင်နိုင်ရန်အကျိုးငှာ
ဘုရား၏ ဓာဏ္ဍာတော် တို့ကို တိုးပွားအောင် အတိုး
အပွား ချေးငှား ချထား ကောင်းသည်။ ယင်းငွေဖြင့်
ဘုရားကို ပြုပြင်နိုင်သည်။

ယင်း အတိုး အရင်း များ ချထားသော စေတီယ
သန္တက၏ အတိုး အညွန့် ကြေးငွေများကို ဥပနိက္ခေပ
ဓာဏ္ဍာတော်ဟု ခေါ်သည်။

ယင်းမှရရှိသော အတိုးအပွားငွေဖြင့် စေတီစသည်ကို
ပြုပြင်ခြင်း၊ မှမ်းမံခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။

၆။ အာမိသ ဓာဏ္ဍာတော်

ဘောဇဉ်ငါးပါး၊ ခဲဖွယ်အမျိုးမျိုး၊ အဝတ်အထည်
အမျိုးမျိုး၊ သကာ၊ တင်လဲ၊ ထောပတ်၊ သစ်သီး၊
ပန်းမန် စသည်တို့သည် အာမိသဓာဏ္ဍာတော် များ ဖြစ်
ကြသည်။

ယင်းအာမိသ ဓာဏ္ဍာတော်နှင့်ပတ်သက်၍ ပန်းနံသာ
စသည်တို့ကို စေတီတော်၌ လှပတင့်တယ်စွာ ကြည်ညို
ဖွယ် ရှိအောင် တင်လှူကပ်လှူ ပူဇော်ရသည်။

အဝတ်အထည်တို့ကိုမူ တံခွန်၊ ကုက္ကာ၊ နဖူးတံ၊
မျက်နှာကြက် ပြုလုပ်၍ လှူဒါန်းရသည်။ ပိုလျှံနေပါက
အသစ်လဲလှယ်နိုင်ရန် ရှိသော သိမ်းဆည်းထားရသည်။

ကြာကြာ ထားလျှင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင်သော ပစ္စည်း
တို့ကိုမူ ဖလှယ်၍ စီမံခန့်ခွဲနိုင်သည်။ လဲလှယ် ဖလှယ်၍
ရသော ငွေတို့ကိုမူ ဥပနိက္ခေပ ဘဏ္ဍာတော်၌ ထားရ
လေသည်။

ဆီမီးပူဇော်ရာတွင် ရေနံဆီ၊ ဖယောင်းတိုင် စသည်
တို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းသည် ဘုရားစေတီ ညစ်ပတ်နေရနိုင်၍
ယင်းအစား ခေတ်ပေါ်လျှပ်စစ်မီးဖြင့် ပြောင်းလွှဲပူဇော်
နိုင်သည်။

စေတီတော်၌ ကပ် လှူ ပြီးသော ဘော့ ဇဉ် စသော
စားသောက်ဖွယ်တို့ကို စေတီ၌ အမြဲမပြတ် ဝတ်ပြုနေသူ
များနှင့် ရဟန်းတော်များ စွန့်ယူ၍ စားသောက်ကောင်း
သည်။ အမြဲဝတ်ပြုသူ မရှိပါက ထိုခဏ၌ စားသုံးလိုသော
သူသည် ဘုရား၌ တံမြက်လှည်းခြင်း၊ ဘုရားပန်းစသည်
ရေလခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ပြီးမှ စွန့်ယူစားကောင်း
သည်။

ဆွမ်းတော်ကြီးတင် ပွဲများ ပြုလုပ်ရာ တွင် ဘုရား
တင်ပြီးသော သစ်သီး၊ မုန့်စသည်တို့ကို ဗုဒ္ဓဝေယျာဝစ္စ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့က စွန့်ယူ၍ စားကောင်းသည်။

၆၂ တဏှာသိုလ်-သျှင်သီရိ

ရဟန်းဖြစ်မှ နေ မှန်း လဲ့ မည် စိုးက စွန့်ယူ စားပြီးမှ
ဝေယျာဝစ္စ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

ပန်း၊ သစ်သီး၊ မုန့်၊ စားဖွယ်၊ သောက်ဖွယ် တို့ကို
ဘုရားအတွက် အဖိုးနှုန်း ထား၍ ဖလှယ် ယူ သော် ယူ
ကောင်းသည်။ (ဝိမတိဋီကာ)

ဘဏ္ဍာတော် စောင့်ရှောက်မှု

စေတီယသန္တက ဘဏ္ဍာတို့ကို ရဟန်းတို့သည် ငါးဥစ္စာ
ဟူ၍ မငြိတယ်အပ်၊ မခင်မင်အပ်၊ မသုံးဆောင်အပ်ပေ၊
ဘဏ္ဍာတော်ကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်သော ဘဏ္ဍာ
ထိန်းတို့ကို ရဟန်းတို့က အသီးသီး စီမံခန့်ခွဲသော အား
ဖြင့် စောင့်ရှောက်ထိုက်သည်။ စေတီစသည်တို့ကျိုးပျက်
ဟောင်းနွမ်းသည်ကို ပြင်ဆင်ရန် အတွက် ဒါယကာတို့
လှူထားသော ဥယျာဉ်ခြံမြေ စသည်တို့ကိုရဟန်းတို့သည်
စောင့်ရှောက် ထိုက်၏။ အလစာ ပေး၍ လူတို့အား
စောင့်ရှောက်စေအပ်၏။ (ဝိ၊ ၅၊ ၂၂၇)

ဥပုသ်ဇရပ်၊ သိမ်၊ ကျောင်း၊ ပြာသာဒ်၊ တန်ဆောင်း၊
စေတီ စသည်တို့ကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်သူတို့အား
တစ်ပါးသောသူတို့ရသော အဖိုးအခထက် နှစ်ဆ ပေးရ
မည်။ ဥပမာ— ဤခေတ်တွင် ရုံးစောင့် တစ်ဦးသည်
(၁၅၀)ရသည်ဟု ဆိုက ဘုရားစောင့်သောသူကို နှစ်ဆ
(၃၀၀)ပေးရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။ (ဝိ၊ ဋ္ဌ၊ ၁၊ ၃၁၃)

ဤ အဆိုအရ ဘုရား ဘဏ္ဍာတော် သည် များစွာ အရေးကြီးကြောင်း သိသာလှပေသည်။

ဘဏ္ဍာစောင့်တို့၏ တာဝန်

အဖိုးအခတို့ဖြင့် ဘုရားစေတီ စသည်တို့ကို စောင့်ရှောက်သောသူသည် မေ့လျော့၍ မစောင့်ရှောက်မိသောကြောင့် ပစ္စည်း တစ်စုံတစ်ရာ ပျောက်ခဲ့သော် ပျောက်သော ပစ္စည်းတန်ဖိုးအလိုက် စိုက်၍ လျော်ပေးရသည်။

ထိုပစ္စည်းကို စိုက်၍ မလျော်ပေးမှု ရဟန်း ဖြစ်ကတန်ဖိုးအလိုက် ပါရာဇိက အာပတ် ကျရောက်နိုင်သည်။ လူဖြစ်က အပြစ်ကြီးစွာ ရနိုင်သည်။ နိုင်ထက် စီးနင်းလုယက်ခံရသော်လည်းကောင်း၊ မီးဘေးစသည့် ဘေးဖြစ်သော်လည်းကောင်း မလျော်ရပေ။

ဘုရားဘဏ္ဍာ ပစ္စည်းတို့ကို လုံခြုံရာ ဘဏ္ဍာတိုက်၌ ထားရသည်။ ဘဏ္ဍာထိန်းသည်လည်းကောင်း၊ အစောင့်သည်လည်းကောင်း မေ့၍၊ မိုက်၍၊ မလိမ္မာ၍ တံခါးဖွင့်ထားမိခဲ့၍ ထိုအချိန်တွင် သူခိုးဝင်ခိုးခံရပါက ခိုးယူခံရသော ပစ္စည်းဥစ္စာ တန်ဖိုးနှင့် အညီ ပေးလျော်ရသည်။

အလှည့်ကျ စောင့်ရှောက်မှု ရှိ၍ မိမိအလှည့်တွင် ပျောက်ပျက်ပါက ပျောက်သောသူ အလှည့်တွင် လျော်ရသည်။ (ဝိ၊ ၅၊ ၁၊ ၃၄၁)

ဗုဒ္ဓဘဏ္ဍာနှင့် ပူဇော်ယဉ်းများ

ဘုရားဘဏ္ဍာတော်များကို ပျော်ပွဲရှင်ပွဲများ၌ မသုံးရချေ။ (ပရိဝါ အဋ္ဌကထာ၊ ကမ္မဝဂ္ဂ)

အချို့သော ဘုရားထိန်း ဂေါတမလူကြီးများသည်
ဇာတ်ပွဲများကျင်းပ၍ ငွေရှာခြင်း၊ ဘုရားငွေဖြင့် ဇာတ်ရုံ
ဆောက်ကာ အလှူငွေရှာခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်နေကြသည်။
ယင်းရှာငွေမှုသည် တရားတော်အရ မသင့်လျော်သော
အမှု ဖြစ်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရား သခင်သည် ကိလေသာ ပွားများ
ကြောင်း ဖြစ်သော အပျော်အပါးဇာတ်ပွဲ၊ အငြိမ်းပွဲများ
ကို အလိုမရှိသောကြောင့် သီသ(ဂ)ပါးတွင် နစ္စ၊ ဂီတ၊
ဝါဒီတ၊ ဝိသုကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပိတ်ပင်ထားခဲ့သည်။

ဘုရားသခင်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ တာလှူပုဒ် မည်
သော သဘင်ဆရာကြီးကို ဟောပြောရာ၌—

“ရှေးမဆွ ကပင် တပ်မက်မှုလောဘ၊ ပြစ်မှား မုန်း
တီးမှု ဒေါသ၊ တွေဝေမှုမောဟ မကင်းဟူ မူ၍ ထို
လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ နှောင်ကြီးဖြင့် အနှောင်အဖွဲ့
ခံနေရသော လူအပေါင်းကို အတိုင်း ထက် အလွန်
လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟများ ပိုမိုပွားများရန် ကချေ
သည်တို့က ပွဲသဘင် အလယ်၌ ကပြ နေကြသည်။ ထို
ကချေသည်တို့ ကိုယ်တိုင်ကလည်း ယစ်မှူး မေ့မြောပြီး
သူတစ်ပါးတို့ကို ယစ်မှူးမေ့လျော့အောင်ကပြမှုကြောင့်
သေသောအခါဝယ် ပဟာသငရဲသို့ ပဋိသန္ဓေကပ်ရောက်
ရသည်”

ဝိနည်း ငရိဝါပါဠိတော် ကေတ္တရိကပုဉ္ဇက အခန်း၌ အပြစ်မကင်းသော ဇာတ်ပွဲ၊ အငြိမ်းပွဲများကို ငှားရမ်း ပြသမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဟောထားသည်မှာ....

“လောက၌ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ဟု သမုတ်အပ်သော် လည်း ကုသိုလ်ကောင်းမှု မဟုတ်သော အလှူ တို့သည် ကား....

- (က) သေရည်သေရက် အလှူ။
- (ခ) ကချေသည် အလှူ။
- (ဂ) မိန်းမ အလှူ။
- (ဃ) နွားမ အုပ်၌ နွားလားဥသဘ လွှတ်သော အလှူ။
- (င) ဘုရား၊ ကျောင်း၊ ဇရပ်၌ မေထုန်နှင့်စပ်သော ယောက်ျား၊ မိန်းမ ပန်းချီရေး အလှူများ ဖြစ်ကြသည်။

သို့သော် သုတ္တသင်္ဂဟ အဋ္ဌကထာ၌မူ...
“ရတနာသုံးပါးအားပူဇော်ရန်အလို့ငှာ ပြုအပ်သော ကချေသဘင်သည် ကုသိုလ်ဖြစ်သည်”
ဟု ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဤအဖွင့်အရ လူတို့ကို လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ပွားစေရန် မဟုတ်မူ၍ ရတနာသုံးပါး၌ ပူဇော်လိုသော

မဟာကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် ဇာတ်သဘင်တို့သည် မိမိတို့အတတ်
ပညာဖြင့် သိဆို တီးမှုတ် ကခုန်သော် လည်းကောင်း၊
သိင်္ဂီရရသ မပါဘဲ ဘုရားရောင် ခြည်တော် စသော
ရတနာပူဇာ ကဗျာလင်္ကာ သီချင်းတို့ကို သိဆို တီးမှုတ်
ပူဇော်က မဟာကုသိုလ်စိတ် ပြဋ္ဌာန်း၍ ကုသိုလ်ရသည်
ဟု ဆိုပါသည်။

ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ဘုရားပွဲ ပြုလုပ်ကျင်းပ ကြ
သော ဘုရားလူကြီးများသည် လည်းကောင်း၊ ဘုရားပွဲ၌
ကပြသိဆိုသော အနုပညာသည်တို့သည် လည်းကောင်း
ဘုရားပွဲ ကျင်းပပြုလုပ်လေတိုင်း စိတ်ထားကို မှန်မြတ်စွာ
ထားဘတ်ရန် လိုအပ်ကြောင်း သတိပြုအပ်ပေသည်။



နိဂုံး

မြန်မာနိုင်ငံ ဒေသအသီးသီးရှိ ဘုရား၊ ပုထိုး၊ စေတီ၊
ကျောင်းကန်၊ ဇရပ်၊ မွေ့ရုံအသီးသီး၌ ဗုဒ္ဓဝေယျာဝစ္စ၊
ဓမ္မဝေယျာဝစ္စ၊ သံဃဝေယျာဝစ္စ တို့ကို ဦးစီး ခေါင်း
ဆောင် ပြုလုပ်နေကြသော ဂေါပက (ဘဏ္ဍာထိန်း)
အဖွဲ့ဝင် များသည် သဒ္ဓါတရား စေတနာတရား တို့၌
မှားသောအလုပ်များ မှားသော သုံးဆောင်မှုများ မပြု
လုပ်မိနိုင်စေရန် အတွက် အထူးသတိထား ဆောင်ရွက်
ကြရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်သော ဘဏ္ဍာတော် အလွဲ
သုံးစားမှု၊ အမှားပြုမှုသည် သံသရာ အဆက်ဆက်
မူကောင်းကျိုးများစွာ ခံစားရပြီး နတ်ရွာနိဗ္ဗာန် ရောက်
ရန် လမ်းခရီး၏ အနှောင့်အယှက် များလည်း ဖြစ်ပါ
သည်။ ကုသိုလ်မရ ငရဲရ၊ ကုသိုလ်တစ်ပွဲ ငရဲတစ်ပိဿာ
ဟူသော အဖြစ်မျိုးများ မကျရောက် မဖြစ်စေရန်
အထူး လိုအပ်ပါသည်။

သံသရာ ကောင်းကျိုးအတွက် လုပ်ရာတွင် ကောင်း
ကျိုး မရဘဲ ဆိုးကျိုး ရပြီး နစ်မွန်းရမည့် ဘေးကို
ရှောင်ရှားကြဖို့ လိုအပ်ပါသည်။

၆၈ တက္ကသိုလ် - သျှင်သီရိ

သို့ဖြစ်၍ ရတနတ္ထယဝေယျာဝဏ် ဆောင်ရွက်ကြကုန်သော သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့သည် ဘုရားဘဏ္ဍာတော် သုံးစွဲနည်း၊ လုပ်နည်းကိုင်နည်းတို့ကို သေချာစွာ သိရှိနားလည် သဘောပေါက်ပြီး လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ဤ စာအုပ်ကို ရေးသားထုတ်ဝေရပါသတည်း။



အ ကျိုး ၊ ကျေး ၊ ဇူး ၊ များ ၊

ဘုရားရှင်အား ဆီမီးလှူသော အကျိုး (၃) ပါး

- အရောင်အဝါနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
- မြတ်သောအဖြစ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
- ပညာထူးကဲစွာ တတ်မြောက်ခြင်း၊

x x x

မိနပ်တော်လှူခြင်း အကျိုး (၃) ပါး

- ဆင်၊ မြင်း၊ ရထားစသော ယာဉ်မျိုးစုံရရှိခြင်း၊
- ရတနာခြေနင်းကို ရရှိခြင်း၊
- မကောင်းမှုကို သုတ်သင်ခြင်း၌ မြဲသော သတိ ရှိခြင်း။

x x x

ဘုရား၌ ခြေသုတ်ခံလှူသော အကျိုး (၅) ပါး

- ဖြစ်လေရာဘဝ၌ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်း ရရှိခြင်း၊
- မှူအညစ်အကြေး ကင်းခြင်း၊
- အဆင်းအရောင်အဝါ လှပဘဝ္ဋိတယ်ခြင်း၊
- တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးခြင်း၊
- သိမ်မွေ့သော ကိုယ်ရှိခြင်း။

x x x

၇၀ တက္ကသိုလ်-သျှင်သီရိ

အိကျည်လှသော အကျိုး(၅)ပါး

- ကောင်းသော ကိုယ်အဖြစ်ရှိခြင်း၊
- ကောင်းသော စကားရှိခြင်း၊
- ကောင်းသော နှလုံးရှိခြင်း၊
- မပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိခြင်း၊
- ခပ်သိမ်းသော အစောင့်အရှောက်များ
စောင့်ရှောက်ခံရခြင်း။

+ + +

ဆီမီးလှခြင်း အကျိုး(၅)ပါး

- တန်ခိုးတေဇော် အာနုဘော်ကြီးခြင်း၊
- ရဲရင့်လျင်မြန်ခြင်း၊
- အဆင်း ထွန်းလင်းတောက်ပခြင်း၊
- ဉာဏ်ပညာ ကြီးကျယ်ခြင်း၊
- ကိစ္စိနှစ်ပါး ကျော်စောထင်ရှားခြင်း။

ဧကမ္ပိယနိဗ္ဗာန် ဗုဒ္ဓဘဏ္ဍာစာ

အဓိကအကျိုး (၅)ပါး

- အသက်ရှည်ခြင်း၊
- အဆင်းလှခြင်း၊
- ချမ်းသာကြီးခြင်း၊
- ဉာဏ်ပညာကြီးခြင်း၊
- ခုန်အားကြီးခြင်း။



တံမြက်လှည်းခြင်း အကျိုး(၅)ပါး

- မိမိစိတ်ကို ကြည်လင်စေခြင်း၊
- သူတစ်ပါးစိတ်ကို ကြည်လင်စေခြင်း၊
- နတ်တို့ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊
- ကြည်လင်ဖွယ်ကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်
ကောင်းမှုကုသိုလ် ဆည်းပူးသည်ဖြစ်ခြင်း၊
- သေသည်အခြားမဲ့၌ နတ်ရွာသို့လားရခြင်း။



၇၂ တက္ကသိုလ်..သျှင်ဆီရီ

ထေရ်ဘဝိသလူ အကျိုး(၅)ပါး

- ခွန်အားရှိခြင်း၊
- အဆင်းလှခြင်း၊
- အမွေးများ အထက်သို့ ကော့ရရော့တက်ခြင်း၊
- အနာမရှိခြင်း၊
- သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်း

• • •

ဇနိပလူသော အကျိုး(၅)ပါး

- သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော လည်ချောင်းရှိခြင်း၊
- အသံသာယာခြင်း၊
- ချောင်းဆိုးအနာ မရှိခြင်း၊
- ကုတ်ဟီးအနာ မရှိခြင်း၊
- ခံတွင်း ကြာညှိနံ့လှိုင်ခြင်း။

• • •

နှမ်းဆီလူသော အကျိုး(၅)ပါး

- အပြစ်ကင်းခြင်း၊
- အဆင်းလှခြင်း၊
- တရားကို လျင်စွာသိခြင်း၊
- ထမင်းအဖျော် ရလွယ်ခြင်း၊
- အသက်ရှည်ခြင်း။

• • •

ပန်းလှ အကျိုး(၅)ပါး

- လှပသန့်ရှင်းသော ရုပ်ဆောင်းအင်္ဂါရှိခြင်း၊
- သင်းပျံ့မွှေးကြိုင်သော ကိုယ်ရနံ့ရှိခြင်း၊
- နတ်လူတို့ ချစ်မြတ်နိုးခြင်း၊
- ကျော်စောသတင်း ပျံ့နှံ့ခြင်း၊
- ကိုယ်စိတ်ချမ်းသာ ရှင်လန်းခြင်း။

* * *

ယပ်လှသော အကျိုး(၅)ပါး

- အချမ်းမရှိခြင်း၊
- အပူမရှိခြင်း၊
- စိတ်ပူလောင်မှု မရှိခြင်း၊
- စိတ်ပူပန်ခြင်း မရှိခြင်း၊
- ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ ကိလေသာ တို့၌ ငြိမ်းခြင်း။

* * *

ရေစစ်လှူရသော အကျိုး(၅)ပါး

- သူတစ်ပါးထက်လွန်၍ အသက်ရှည်ခြင်း၊
- ခိုးသူ၊ ရန်သူတို့ မနှိပ်စက်ခြင်း၊
- လက်နက်မျှ စုံ ဒဏ်မခံရခြင်း၊
- အဆိပ်မသင့်ခြင်း၊
- ဥပစ္ဆေဒကပ်ဖြင့် မသေမှုခြင်း။

သမိတ်ခြေလှူ အကျိုး(၅)ပါး

- တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့်မတုန်လှုပ်ခြင်း၊
- ကြားသိအပ်သော တရား၌ သတိနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
- ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
- မပျောက်မပျက် ပညာတတ်ခြင်း၊
- ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း။



စားလှူရသော အကျိုး(၅)ပါး

- အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရခြင်း၊
- လုံ့လရှိခြင်း၊
- သည်းခံနိုင်ခြင်း၊
- မေတ္တာအားကြီးခြင်း၊
- ပညာရှိခြင်း။



ဓါးပန်းကြိုးလှူရသော အကျိုး(၆)ပါး

- စုံနိဿမာပတ်တို့၌ မတုန်လှုပ်ခြင်း၊
- စုံနိဿမာပတ်တို့၌ အလေ့အကျက် များခြင်း၊
- သား၊ မြေး၊ ကျေးကျွန် မကွဲပြားခြင်း၊
- သူတစ်ပါးတို့ ယုံကြည်လေးမြတ်ခြင်း၊
- အမှုခပ်သိမ်း၌ မမေ့မလျော့သော သတ်ရှိခြင်း၊
- ထိတ်လန့်ခြင်း ကင်းခြင်း။



ခေါင်းအုံးလှူရသော အကျိုး(၆)ပါး

- မြတ်သောအုံးကို ရခြင်း၊
- မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် တရားရခြင်း၊
- ဗြဟ္မာ့ သီလစသော ကုသိုလ်တရား များစေခြင်း၊
- ဝတ်ပဋိပတ်နှင့် ပြည့်စုံစေခြင်း၊
- စကြာသွားခြင်းစသော မြတ်သော အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
- သီလစသော မြတ်သော အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း။

ဘုံလျှို အခင်းလှူခြင်း အကျိုး (၆) ပါး

- ညီညွတ်သော ကိုယ်ရှိခြင်း၊
- သူတစ်ပါးတို့ ရိုသေခြင်း၊
- ရှုချင်စဖွယ်ရှိသော ကိုယ်ရှိခြင်း၊
- အခြံအရံများခြင်း၊
- အထူးထူးသော အခင်းတို့ရခြင်း၊
- နူးညံ့ခြင်း။

* * *

ထီးလှူသော အကျိုး (၈) ပါး

- အချမ်းမရှိခြင်း၊
- အပူမရှိခြင်း၊
- အညစ်အကြေး ကင်းခြင်း၊
- ဘေးရန် မရှိခြင်း၊
- စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ မရှိခြင်း၊
- လူဝမ်းသာတို့ ရိုသေခံရခြင်း၊
- နူးညံ့သော ကိုယ်ရှိခြင်း၊
- နူးညံ့သော စိတ်ရှိခြင်း။

သင်္ကန်းလှူရသော အကျိုး(၈)ပါး

- အဆင်းလှပခြင်း၊
- ပြူအညစ်အကြေး ကင်းခြင်း၊
- အရောင်အဝါ ရှိခြင်း၊
- တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးခြင်း၊
- သိမ်မွေ့သော ကိုယ်ရှိခြင်း၊
- ဖြူသော အဝတ်ပုဆိုးရှိခြင်း၊
- ရွှေသော အဝတ်ပုဆိုးရှိခြင်း၊
- နီသော အဝတ်ပုဆိုးရှိခြင်း။

* * *

စေတီကို သန့်ရှင်းပြုပြင်ရသည့် အကျိုး

- သိကြားမင်းအဖြစ် အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်ရသည်၊
- စကြာဝတေးမင်းအဖြစ် အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်ရသည်၊
- ဧကရာဇ်၊ ပဒေသရာဇ် မင်း အဖြစ် ကား မရေ တွက်နိုင်၊
- ကမ္ဘာတစ်သိန်းတိုင်တိုင် အပါယ်မလားရ၊
- သံသရာ ကျင်လည် သမျှ ဧည့်စိမ်း ဥစ္စာ ပြည့်စုံ ရသည်။

- + ဖြစ်လာသမျှ စည်းစိမ် ယုတ်လျော့ခြင်းမရှိ၊
- + ဖြစ်လေရာဘဝ ယာဉ်ရထား ပြည့်စုံရသည်၊
- လူတို့အပူဇော် ခံရသည်၊
- + သွားလေရာ ငုတ်၊ ဆူး မတွေ့မမြင်ရ၊
- + နှုတ်စသော အနာမဖြစ်-ကင်းရှင်းသည်၊
- လူ၊ နတ်ဘဝ၌ အံ့ဖွယ်သော စည်းစိမ်ကို ခံစားရသည်၊
- လူ၊ နတ်ဘဝ၌ အဆင်းအရောင် လှပသည်၊
- ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ တောက်ပသည်၊
- + မနှစ်သက်သော အရာများ မတွေ့ရ၊
- + ခန္ဓာကိုယ် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၍ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိရသည်၊
- + နောက်ဆုံးဘဝ၌ ရဟန္တာဖြစ်ရသည်။

* * *

ဘုရားရုပ်တု ထုလုပ်ပူဇော်သော အကျိုး

- + အပါယ်လေးပါး မလားရ၊
- + မဇ္ဈိမတိုက်သား ဖြစ်ရသည်၊
- + ယောကျ်ားအဖြစ် ရသည်၊
- ကိုယ်လက်အင်္ဂါ ချို့တဲ့သူမဖြစ်စေရ၊
- ဒွန်းစဏ္ဍား၊ သူ့ကျွန်အဖြစ်မျိုး မဖြစ်စေရ၊

- ယုတ်သောအမျိုး၌ မဖြစ်ရ၊
- အဆင်းလှသည်၊
- ဘုန်းကြီးသည်၊
- + လူအပေါင်း ချစ်မြတ်နိုးခံရသည်၊
- မြတ်သောလာဘ်လာဘကို ရသည်၊
- ကျီ၊ကျဘဏ္ဍာနှင့် ပြည့်စုံရသည်၊
- ဆင်းမြင်း၊ နွား စည်းစိမ်ပြည့်စုံရသည်၊
- အကြံအစည်ဟူသမျှ အောင်မြင်ရသည်၊
- နတ်၌ဖြစ်သော် နတ်မင်း၊ လူဖြစ်သော် လူမင်း ဖြစ်ရသည်၊
- အခြံအရံ ပေါသည်၊
- ပညာကြီးသည်၊
- တန်ခိုးကြီးသည်၊
- အနာကင်းသည်၊
- အသက်ရှည်သည်၊
- = ခွန်အားကြီးသည်၊
- မြဲမြံသော ပညာရှိရသည်၊
- ရဲရင့်သည်၊
- အကြားအမြင် များသည်၊

၈၀ တက္ကသိုလ်-သျှင်သီရိ

- စကြဝတေးမင်း၊ ကေရုဇ်မင်း၊ ပဒေသရာဇ်မင်း
အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်ရသည်။
- ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဆု ပန်၍ရသည်။
- ထက်သော ပညာရှိရသည်။
- ချစ်ဖွယ်သော အသွင်ရှိသည်။
- နောက်ဆုံး၌ ဈာန် မဂ် ဖိုလ် ရပြီး နိဗ္ဗာန် ကူး
ရသည်။

ပြီးပါပြီ။

တက္ကသိုလ်-သျှင်သီရိ
(ဓမ္မစရိယ-ဘိဇ္ဇာ)





အဘိဓမ္မာ အဂ္ဂမဟာ သဒ္ဓမ္မဇောတိက ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ
တောင်တန်းသာသနာပြု ဆရာတော်ကြီး

ဦးဥတ္တမသာရ

၏စာအုပ်ကောင်းများ

မှာကြားနိုင်ပါသည်

- ▶ မေတ္တာစွမ်းအား လက်တွေ့အကျိုးများ ----- ၂၀
 - ▶ ပရိတ်မေတ္တာ တန်ခိုးထက်စေသောနည်း ----- ၂၅
 - ▶ သံသရာဝဋ်ကို လွတ်အောင်ရုန်းကြံ့စို့ရ ----- ၃၀
 - ▶ ဘဝအောင်မြင်ရေး လမ်းညွှန်ဒေသနာ ----- ၅၀
 - ▶ သမဏသုခ ခေါ် ရဟန်းဘဝချမ်းသာ | ပထမတွဲ၊ ဒုတိယတွဲ | ----- ၆၀-၈၀
- | ယခင်က ထုတ်ဝေခဲ့ဖူးသော စာအုပ်အဟောင်းကို ပပင်ဖျက်၍
အသစ်တစ်ဖန် ပြန်လည်ရေးသားထားသော စာအုပ်ကောင်းကြီး
ဖြစ်ပါသည်။

တက္ကသိုလ် သျှင်သီရိ

| ဓမ္မာစရိယ၊ ဘီအေ | ၏ စာအုပ်များ

- ▶ ဆရာတော်ကြီးများ၏ ပဋန်းတန်ခိုး လက်တွေ့အကျိုး ----- ၂၅

ရွှေညာ ဖောင်ယဉ်စိုး

၏ စာအုပ်များ

- ▶ ပရိယတ် ပဋိပတ်အကျော် ဆရာတော်ကြီးများလက်စွဲ ----- ၁၉
- ▶ အသုံးချဂါထာတော်များအဖွင့်
- ▶ ပေတဒါန နှင့် ကျေးဇူးရှင်မိဘတို့၏ နောက်ဆုံးမျှော်လင့်ချက် ... ၁၀ အုပ် ၂၇
- ▶ ဣသိဂီလိသုတ် ပရိတ်တော် ပရိတ်ကြီး ၁၁-သုတ်ပါဠိတော်
| အသံထွက်နှင့် | ပရိတ်စွမ်းအား အကျိုးတရား ----- ၄၀
- ▶ | ပရိတ်အမွှန်း လယ်တီနှစ်ကျိတ်ရှစ်ဆူ စက်ပရိတ် နှင့် စမ
တံဆိပ်အကြောင်းများပါဝင်ပါသည်။
- ◆ ဗုဒ္ဓဓမ္မလောက အမေးအဖြေစုံ ----- ၃၀

အနည်းဆုံး ၅-အုပ် မှာပါက ၂၀% ကော်မရှင်ပေးပါသည်။

ရွှေလင်းစာပေ၊ ၁၄၄၊ ၅၀-လမ်း၊ ရန်ကုန်၊ ဖုန်း-၉၁၂၁၃